OCT 19 1934

Tel.: EVergreen 7-7840

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SENIAUSIAS LIETUVIŲ [illegible] ASTIS
The OLDEST LITHUANIAN [illegible] PAPER
193 Grand Street, Brookl[illegible] York

New York Public Library 476 Fifth Ave.

XLVIII METAI. 83 N. | Published by The LITHUANIAN PRESS CORPORATION | Penktadienis, SPALIŲ (OCT.) 19, 1934, Brooklyn, N. Y. | Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office At Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879 | KAINA 5c.

PAPIRKIMO PINIGAI IŠ VOKIETIJOS

KLAIPĖDA. — Šiomis dienomis valstybės saugumo policija sulaikė Klaipėdoje žinomą vokietininkų organizacijos "Memelandischer Kulturbund" tarnautoją Legarthaitę, kuri buvo tik ką paėmusi iš vieno Klaipėdos banko stambią pinigų sumą (daugiau kaip 21,000 litų), slaptai atsiųstą iš Vokietijos kulturbundui. Kaip žinoma, kulturbundas, vadovaujamas sovogisto Puodžiaus, vokietina Klaipėdos krašto gyventojus, juos papirkinėdamas. Šie pinigai kaip tik buvo skirti tokiems negarbingiems kulturbundo reikalams. Pinigai sulaikyti. Saugumo policija veda kvotą.

KANADIEČIO TAURĖ LIETUVOS GIMNAZIJŲ SPORTININKAMS

KLAIPĖDA.— Kanados generalinio štabo majoras ir Kanados geografų sąjungos valdybos narys, grįždamas iš geografų kongreso, buvo atvykęs į Lietuvą. Lietuvoje viešėjo savaitę. Susipažino su musų geografais. Prof. Pakšto lydimas, apžiurėjo universitetą, kuno kulturos rumus, gimnazijas ir pradžios mokyklas. Buvo nepaprastai sužavėtas mokyklų sutvarkymu, moksleivių sveika išvaizda ir jų fiziniu auklėjimu. Svečias keliose mokyklose žiurėjo fizinio lavinimo pamokų. Ta proga gimnazijoms padovanojo didelę sidabrinę taurę, tokią pat taurę, kokią yra padovanojęs Kanados gimnazijoms. Majoro Suttie taurė bus Lietuvos gimnazijų sportininkų pereinamoji dovana. Kai majoras Suttie tik grįš į Kanadą, pažadėjo tuojau prisiųsti dovanctą taurę.

Maj. Suttie lankėsi pas užsienių reikalų ministerijos direktorių įgaliotą ministerį Bizauską, spaudos skyriaus viršininkę Avietėnaitę ir kitus aukštus valdininkus. Ilgai pabuvo Čiurlionies galerijoje, apžiurėjo Pažaislio vienuolyną, Kauno, Raudondvario, Gelgaudų ir kitas pilis.

SKOTAI DOMISI PREKYBOS SANTYKIAIS SU LIETUVA

KLAIPĖDA. — Šiomis dienomis Lietuvoje lankėsi skotų geografų sąjungos valdybos narys inž. Johann F. Stewart, skotų dienraščio Scotsman ir geografinio žurnalo bendradarbis. Domisi Baltijos valstybių geografija. Buvo susitikęs ir su Lietuvos geografais.

Be to, inž. Stewart turėjo specialę misiją — susipažinti su Lietuvos ekonomine bukle, pastudijuoti galimumus išplėsti prekybos santykiams tarp Lietuvos ir Skotijos. Tuo reikalu lankėsi prekybos ir pramonės rumuose, ekonominių organizacijų centruose ir kitose įstaigose. Turėjo pasitarimų su Lietuvos ekonomistais.

IŠ KANADOS Į USA ŠMUGELIUOJA KVIEČIUS

WINNEPEG, Man., Canada. — Jungtinių Amerikos Valstyvių pasienio policija praneša, kad vėliausiu laiku iš Kanados į Jungtines Valstybes ukininkai šmugeliuoja ne degtinę, kaip pirmiau darydavo, bet kviečius, kurių kainos Jungtinėse Valstybėse aukštesnės.

LĖKTUVŲ LENKTYNĖSE Į AUSTRALIJĄ DALYVAUS 21 LĖKTUVAS

LONDON. — Iki šiol lenktynėms iš Londono į Australiją įsiregistravo dalyvauti 21 lėktuvas, kurie atstovauja keturias valstybes: Britaniją, Jungtines Amerikos Valstybes, Daniją ir Olandiją. Dalyvaus trys amerikiečių valdomi lėktuvai ir trys Amerikos lėktuvai kitų valstybių lakunų valdomi. Tarp amerikiečių yra ir lakunas Wiley Post, kuris pereitais metais apskrido aplink pasaulį.

LIETUVIŠKAS KONCERTAS BRIUSELYJE

BRUSSELS. — Rugpiučio 6 ir 8 d. d. Briuselio radiofone įvyko lietuvių liaudies dainų koncertas. Dainavo dainininkas J. Butėnas. Belgijos radiofonas pirmą kartą transliavo lietuvišką muziką. Prieš pirmą koncertą buvo paskaityta trumpa paskaitėlė apie Lietuvos dainas ir muziką. Koncertas užtruko apie 30 minučių. Tautos šventės dieną, pradedant antrą koncertą, sakytojas pažymėjo, kad koncertas rengiamas Lietuvos Valstybės Prezidento jubiliejaus išvakarėse. Belgų spauda trumpai paminėjo abudu koncertus.

IR VĖL KARO LAIVYNŲ DERYBOS

LONDON. — Šią savaitę Londone prasidės naujos derybos dėl didžiųjų valstybių karo laivynų. Dalyvaus D. Britanija, USA, Japonija ir kitos. Šios derybos bus kaip ir prirengiamosios ateinančių metų konferencijai, kurioje Japonija žadėjo statyti naujus ir griežtus reikalavimus savo laivyną sulyginti su kitų valstybių. Tų derybų proga Japonijos karo laivyno vadas pareiškė, kad jei derybos nepasiseks, Japonija pasirengus lenktyniuoti karo laivų statyboje su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Britai į šias derybas žiuri labai pesimistiškai ir mano, kad iš jų nieko gero nebus.

Argentinoje statys dr. Basanavičiaus vardo lietuvių namus ir kurs didelę biblioteką

BUENOS AIRES. — Buenos Aires mieste susikurė lietuvių centro komitetas dr. Jono Basanavičiaus vardo rumams statyti. Centro komitetas įsteigtas lietuviškos kulturos pagrindais. Užsienio lietuviams remti draugiją šį centrą yra pasiryžusi kiek galėdama remti. Realiai rems kurdama dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių rumams pagrindinę lietuviškų knygų didelę biblioteką.

Nubausta 74 žmogvagiai

WASHINGTON. — Teisių departamento žiniomis, iki šiol įvairiose valstybėse federalinės policijos pagelba pasisekė suimti 74 žmogvagius, dalyvavusius 31 žmonių pagrobime. Visi 74 žmogvagiai teismų nubausti.

NACIŲ ŠNIPŲ LIZDAS NEW YORKE

NEW YORK. — Specialė kongreso komisija nacių veiklą Amerikoje tirti, jau kelintas mėnuo posėdžiauja ir dirba New Yorke. Kaip dabar skelbiama, komisija patyrusi, kad New Yorke yra Vokietijos nacių šnipų organizacija, kuri nuolatos siuntinėja pasiuntinius į Vokietiją ir informuoja nacių centralinį biurą apie Amerikoje gyvenančius vokiečius, kurie nepritaria naciams. Negalėdami geruoju patraukti kai kuriuos Amerikos vokiečius į savo pusę, jie visaip vargina, baudžia ir varžo Amerikos vokiečių gimines, gyvenančius Vokietijoje. Ta pati komisija patyrė, kad naciai čia turi savo teismus, kurie posėdžiauja slaptai, baudžia jiems nepalankius vokiečius ir savo narius moko drausmės ir karo mokslų. Ta pati organizacija atlieka ir šnipinėjimo darbus Vokietijos naudai.

SIDZIKAUSKO BYLA BAIGTA

KAUNAS. — Buvusio pasiuntinio Vaclovo Sidzikausko byla apygardos teisme Kaune buvo svarstoma prie uždarų durų. Tik liudininkų prof. Leono ir departamento direktoriaus Urbšio paliudijimai ėjo viešai. Teismo sprendimas buvo padarytas naktį, po vidurnakčio. Sidzikauskas nuteistas 6 mėnesiams kalėjimo, bet nuo bausmės sąlyginiai atleistas, skiriant 3 metų bandomąjį laiką. Teismo išlaidas turės padengti kaltinamasis. Joks civilinis ieškinys jam nebuvo iškeltas, taigi ir nepriteistas.

MIRĖ BUVĘS PRANCUZIJOS PREZIDENTAS

PARIS. — Šiomis dienomis Paryžiuje mirė buvęs Prancuzijos prezidentas ir ministeris pirmininkas Raymond Poincare. Sakoma, kad jis labai susijaudino Louis Barthou nužudymu ir dėl tų mirė. Velionis bus laidojamas šį šeštadienį. Poincare 1870 m. matė, kai vokiečiai kariavo su Prancuzija ir nuo to laiko negalėjo pakęsti vokiečių ir Vokietijos. Jis visą savo gyvenimą negalėjo pasitikėti vokiečiu.

Jo mirties proga Vokietijos laikraščiai sako, kad Poincare gyveno atkeršyti Vokietijai ir mirė jos neapkesdamas.

VENGRIJOS ANGLIAKASIA LAIMĖJO "SAUŽUDYBĖS STREIKĄ"

PECE, Vengrija. — Šiomis dienomis sustreikavę apie 1,-125 Vengrijos angliakasiai, kurie užsidarę giliai kasyklose grasino nusižudyti badu, jei jiems nebus pakeltos algos, streiką laimėjo ir darbdaviai prižadėjo jiems algas padidinti. Visuomenė pradėjo reikalauti, kad darbdaviai pasiduotų. Vėliausiu laiku tose kasyklose sugedo vandens pompos ir bijota, kad angliakasiai gali prigerti.

ŠVELNĖJA LIETUVOS IR VOKIETIJOS EKONOMINIAI SANTYKIAI

KAUNAS. — Kaip žinia, paskutiniu laiku buvo paaštrėję Lietuvos ir Vokietijos ekonominiai santykiai. Vokietija, pykdama už vokiečių griežtesnį sudraudimą Klaipėdos krašte, su Lietuva buvo visai nutraukusi prekybinius santykius. Iš Lietuvos neįsileido jokių prekių ir net buvo suvaržiusi Lietuvos prekių gabenimą pro Vokietiją į kitas valstybes. Bet, kaip matyti, dabar vėl pradėtos derybos, kuriose dalyvauja abiejų pusių firmų ir organizacijų atstovai. Pasak Lietuvos Aido, Lietuvos prekybos bendrovė Maistas jau esąs gavęs leidimą pervežti per Vokietiją į Čekoslovakiją, Austriją ir kitur daug gyvulių ir paukščių. Taip pat esąs gautas leidimas į Vokietiją įvežti tam tikrą kiekį lašinių.

Visa tai rodo, kad Lietuvos ir Vokietijos ekonominiai santykiai jau sušvelnėję.

LIETUVIS ANGLIJOJE BAIGĖ AUKŠTUS AVIACIJOS KURSUS

LONDON. — Reuteris praneša, kad Lietuvos karo aviacijos majoras Januškevičius išėjo nustatytą kursą centralinėje skraidymo mokykloje Witteringe, Northamptonshire ir nuo rugpiūčio 24 d., 14 dienų laikotarpiui, buvo paskirtas prie 5 anglų eskadriles Hawkinge, Kente.

LIETUVIŲ TAUTININKŲ SUVAŽIAMIVAS GRUODŽIO MĖNESIO 15 D.

KAUNAS. — Neseniai įvykusiame lietuvių tautininkų apskričių pirmininkų susirinkime nutarta šių metų tautininkų metinį suvažiavimą sukviesti Kaune, gruodžio 15 d. Pageidauta, kad į suvažiavimą iš visų Lietuvos vietų butų siunčiama atstovais kiek galima daugiau ukininkų.

ESTIJA SUTIKS DALYVAUTI SAARO KRAŠTO POLICIJOJ

TALLINN (Elta). — Paewaleht praneša, kad Tautų Sąjungos Saaro komisija kreipėsi į estų užsienių reikalų ministeriją, klausdama, ar Estija sutinka atsiųsti į Saaro kraštą estų policininkų, tarptautinei policijai sudaryti. Pasak laikraščių, dabar tą klausimą užsienių reikalų ministerija svarsto. Esą galima laukti, kad estų atsakymas busiąs teigiamas.

UŽDRAUDĖ EKSPORTUOTI GINKLUS

BERLIN. — Vokietijos vyriausybė šiomis dienomis uždraudė Vokietijos ginklų gamintojams eksportuoti į Boliviją ir Paragvajų ginklus. Tautų Sąjungoje irgi kilo klausimas sustabdyti visokių ginklų ir amunicijos eksportavimą į tuos kraštus.

SAARO KRAŠTE PERDAUG ĮSIREGISTRAVO BALSUOT

PARIS. — Gali buti, kad Prancuzija prašys Tautų Sąjungos atidėti Saaro krašte balsavimus, kurie turi įvykti 1934 m. sausio 1 d. Prancuzai nurodo, kad vėliausiomis žiniomis Saare balsuoti įsiregistravo net 520,000 gyventojų, o tuo tarpu pagal šių metų cenzą krašte yra tik 600,000 gyventojų. Esą, negalimas daiktas, kad iš 600,000 gyventojų turėtų teisės balsuoti 520,000. Jie įžiuri, kad apie 100,000 įsiregistravusių klastingu budu. Prancuzija reikalaus tuos skaitmenis patikrinti.

LENKIJA SKUBIAI RUOŠIASI KARUI?

VARŠUVA. — Lenkų prezidentas Moscickis pasirašė skubotą dekretą, kuriuo Lenkijoje įvedama "padedamoji karo tarnyba." Dekreto pasirašymas visoje Lenkijoje sukėlė didžiausią sensaciją. Žmonės vien tik apie dekretą ir kalba. Dekretu numatyta, kad pašaukus, turės stoti karinių pratimų atlikti visi sveiki vyrai tarp 17 ir 60 metų ir visos moterys tarp 19 ir 45 metų. Karo ekspertai dabar skubiai rengia smulkų planą. Nuo stojimo pareigos atleisti tik dvasininkai, seimo nariai ir paliegėliai.

ŽIAURIAI NUŽUDYTAS LATVIJOS ARKIVYSKUPAS

RYGA, Latvija. — Spalių 12 d. Latvijos arkivyskupas Johann Pommer turėjo teisme liudyti byloje dėl bažnytinių pinigų pasisavinimo, kurioje kaltinama visa eilė ortodoksų bažnyčios dvasiškių ir veikėjų. Pora valandų prieš teismo posėdį arkivyskupas nežinomų asmenų žiauriai nužudytas. Žudikai sunaikino visus dokumentus ir norėjo arkivyskupo lavoną sudeginti, bet nepasisekė. Policija rado Pommerio namuose didelę betvarkę, kovos žymes ir patį lavoną paslėptą mažam sandėlyje. Lavonas buvo padėtas ant šiaudų kruvos. Matyti, žudikai, padegę namus manė, kad lavonas greitai sudegs, bet gaisrą pasisekė užgesinti.

LIETUVA GAUS AUTOŠINA LĖKTUVĄ

KAUNAS. — Lietuvos Aero Klubo užsakyta Anglijoje autošina (autogyro) — savotiškas lėktuvas, kuris gali mažoje aikštėje nusileisti ir iš mažos aikštės pakilti. Kaune bus gautas gruodžio 15 d. Jis kaštuos apie 40,000 litų.

SKRIS IŠ AUSTRALIJOS Į KALIFORNIJĄ

SAN FRANCISCO, Cal. — Australijos lakunas Kingsford-Smith spalių 19 d. išskrido iš Brisbane, Australijos, į Kaliforniją. Jis turėjo dalyvauti Londonas — Australija lenktynėse, bet lėktuvui sugedus negalėjo.

MORRO CASTLE NELAIMĖS KALTININKAI

NEW YORK. — Morro Castle laivo nelaimės tyrinėjimo komisija jau baigia savo darbą. Savo pranešime inspektoriai sako, kad visos nelaimės kaltininkai yra patys laivo tarnautojai ir dėl to jie pasiuntė atitinkamoms įstaigoms kaltinimus prieš penkis to laivo tarnautojus už apsileidimą. Visi penki bus traukiami atsakomybei. Bet pati laivo gaisro priežastis pasiliks slaptybė.

1935 M. BALTIJOS CIVILINĖS AVIACIJOS RUNGTYNĖS

KAUNAS. — Sužinota, kad projektuojama ateinančiais metais surengti Lietuvos, Latvijos ir Estijos civilinės aviacijos lenktynes. Šiuo metu tarpusavyje susipažįstama su kiekvienos valstybės civilinės aviacijos pajėgumu, pasirengimu, kad butų galima nustatyti tinkamą rungtynėms programą. Dėl vietos, kur lenktynės turėtų įvykti, tuo tarpu dar nesusitarta.

JUGOSLAVŲ PROTESTAS VENGRIJAI

BELGRADAS, Jugoslavija. — Tuo tarpu kai Jugoslavijos gyventojai pagerbė savo nužudytąjį karalių Aleksandrą I, Jugoslavijos vyriausybė pasiuntė Vengrijai protesto notą už tai, kad Vengrija leidžia Jugoslavijos teroristams laisvai veikti Vengrijoje. Notoje pabrėžiama, kad Vengrija tokius teroristus globojusi.

Skotijos studentai ministerį "pavaišino" kiaušiniais

GLASGOW, Skotija.— Skotijos studentų sąjungos susirinkime kalbėti buvo atvykęs D. Britanijos žemės ukio ministeris Walter Elliot, kuris net numatomas, kaip busimasis D. Britanijos ministerių pirmininkas. Jam kalbant studentai pradėjo mėtyti kiaušiniais ir pamidorais. Keletas kiaušinių pataikė jam į kaktą, o vienas jo jaunai žmonai. Ministeris savo kalboje smerkė socialistus.

TAIFUNAS SIAUTĖ MANILOJE

SAN FRANCISCO, Cal. — Pašto telegrafo kompanija praneša, kad spalių 15 d. Maniloje siautė nepaprastas taifunas. Manila miesto gatvės užlietos vandeniu. Visas susisiekimas kelioms valandoms buvo visai nutrauktas.

Karalius Aleksandras dėvėjo neperšaujamą liemenę

PARIS. — Laikraščiai praneša, kad Jugoslavijos karalius Aleksandras I-sis, atvykęs į Marseille, dar dėvėjo neperšaujamą liemenę (bruslotą), bet čia, visai prieš pat jo nužudymą, nusivilko. Jei karalius butų dėvėjęs liemenę, jis dar ir šiandien butų gyvas.

OLANDAMS NEPATINKA, KAI JUOS VADINA "DUTCH"

HAGA, Olandija. — Olandijos švietimo ministeris išleido įsakymą, kuriuo visuose mokyklų geografijos vadovėliuose ir žemėlapiuose panaikinama iki šiol vartojamas žodis "dutch." Olandams nepatinka, kad anglų kalboje juos vadina "dutch," esą dėl to dažnai juos sumaišo su deutsch — vokiečiu. Ministeris prašo anglų ir amerikonų juos vadinti netherlandiečiais.

NUŽUDYTAS KARALIUS PALAIDOTAS

BELGRADAS, Jugoslavija. — Šiomis dienomis Jugoslavijoje įvyko iškilmingos Jugoslavijos nužudytojo karaliaus Aleksandro laidotuvės, kuriose dalyvavo beveik visų Europos valstybių karališkųjų šeimų ir valdžių atstovai. Buvo ir Prancuzijos prezidentas Lebrun.

Marseille tuo tarpu ruošiamasi teisme nagrinėti karaliaus ir Barthou nužudymo bylą, kurioje kaltinami du kroatai. Suimtas dar ir trečias sąmokslininkas, kuris pareiškė policijai, kad teroristų organizacija, kuriai jie trys priklausė, davė įsakymą butinai nužudyti karalių, o ne — tai patys butų žuvę.

VYRAI, NEBUČIUOKIT MOTERIMS KOJŲ

BOSTON, Mass. — Vienas tariamas "tarptautinis gigolo," graikų tautybės, dr. Cyrus Dimiti Comninos vienci Jamaica jaunai merginai, "senoviškų graikų papročiu," pabučiavo kojas. Tas, sakoma, reiškia sužiedojimą.

Laimingoji pamanė, kad ji iš tikrųjų sužiedota, bet kiek vėliau patyrė, kad jos mylimasis jau kitą vedė. Dalykas atsidurė teisme ir sužiedotinė pareikalavo $15,000 už jos kojų bučiavimą. Teismui reikėjo išspręsti problemą: ar kojų bučiavimas reiškia sužiedavimą, ar ne. Pagaliau, priėjo teigiamos išvados ir priteisė graikui sumokėti panelei $15,000.

VIRŠ BILIJONO DOLERIŲ IŠIMTIES REIKALAMS

WASHINGTON. — Federalinė valdžia nuo liepos 1 d. iki spalių 15 d. įvairiems išimties reikalams išleido virš vieno bilijono dolerių. Federalinė skola dabar siekia $27,2000,106,426 sumą arba virš keturių bilijonų daugiau, negu pereitais metais. Biudžeto deficitas siekia $707,033,-182 sumą.

LENKŲ PASIENIO POLICININKAI UŽPUOLĖ LIETUVOS SARGYBINĮ

KAUNAS. — Seinų rajone spalių 7 d. Lietuvos administracijos linijos sargybinis Kasperavičius Lietuvos pusėje buvo užpultas dviejų lenkų pasienio policininkų ir šautuvų šuviais sunkiai sužeistas.

VIENYBĖS KONCERTAS-OPERETĖ BUS LAPKRIČIO 25 DIENĄ, ARCADIA HALL, BROOKLYN, N. Y. PASIŽYMĖKITE KALENDORIUJE!

NEW YORKO VALSTYBĖS SOSTINĖJE

Albany, N. Y. — Po pasisekimų Amsterdame, p. Lalas su savo automobiliu atvežė mane į Albany pas Kazimierą Kulį, su kuriuo susipažinau Amsterdame pereitą sekmadienį. K. Kulis išvedė ir parodė New Yorko valstybės sostinę ir kiek galėdamas gelbėjo man gauti skaitytojų.

Albany miestas yra New Yorko valstybės sostinė. Pirmą kartą atsilankius, mėginau pamatyt svarbesniąsias miesto vietas.

Pirmiausia užėjau į State Education Building, kur valstybės mokslo knygynas; skersai nuo to namo aplankiau State Office Buildingą, kur yra valstybės įvairių skyrių raštinės. Užvažiavau ant pat to namo viršaus ir pamačiau kaip miestas paukščiui atrodo. Skersai žalios pievos stovi valstybės rumai (State House), kurie buvo pastatyti Al Smith gubernatoriaujant. Įėjus į šiuos rumus, sargas pamatęs mane besidairant, pasakė kur kokie kambariai. Atstovų sesijos neįvyks iki gruodžio mėnesio ir esant pietų laikui, galėjau apžiurėti visus kambarius: Assembly Chambers tai kambarys, kur vietiniai atstovai svarsto savo reikalus. Kitoj pusėj yra Senate Chambers — čia senatoriai susirenka. Ant sienos surašytos visų atstovų pavardės ir jų kėdės numeris. Prisiartinus prie Executive Chambers durų radau kitą sargą, kuris paklausė, ko aš noriu. Atsakius, kad žiurinėju, daugiau nekliudė. Randu gubernatoriaus kambarį, kur gub. Lehman veda valstybės reikalus. Apsidairiau. Nematyt nieko. Atsisėdau į gubernatoriaus kėdę ir vėl apsidairiau; jaučiuosi gerai sėdėdamas toj kėdėj, bet niekas manęs nemato. Išeidamas dar kartą apsidairiau, kad atsiminus kambario išvaizdą. Kitoj rumų pusėje yra Vėliavų kambarys, kur po stiklu sudėtos visokios šios šalies vėliavos. Kai kas tvirtina, kad yra ir Lietuvos vėliava, bet man neteko matyt jos. Bežiurinėdamas įėjau į tuščią kambarį; ant sienų ir lubų karo laikų vaizdai, vidury kambario aukuras, atminti Jungtinių Valstybių kareivius, žuvusius ginant savo šalį ir jos vėliavą. Savo broliams kariams atidaviau pagarbą, atsistojęs prieš aukurą palenkiau galvą ir išėjau.

Albany teko susipažint su keliais naujais Vienybės skaitytojais: Jonas Augustinaitis, jaunas čia augęs lietuvis, kuris prižiuri alinės biznį, 234 — 3rd St. savo name, tėvas dirba savo ukyje, netoli miesto. Jonas yra narys neseniai suorganizuoto bažnytinio lietuvių atletų klubo.

A. Vilkauskas yra Amerikos lietuvių piliečių klubo pirmininkas, teko užeit pas jį į namus ir pasikalbėt.

Chas. Remkus turi savo name, 200A Northern Blvd., kriaučių sandėlį. Gyvendamas Springfield, Mass. p. Remkus turėjo draugą Antaną Balčiuną, su kuriuo nesimatė nuo 1916 m. ir norėtų sužinot, kur jis yra. Jis pats arba kitas kas žino, praneškite.

Ant. Sabeckas gyvena savo name. Turi du sunus Bronių ir Joną; vienas lanko pradžios, kitas aukštesnę mokyklą.

Paulina Jodis, čia augus veikli lietuvaitė mokytoja, moko vaikus lietuvių kalbos ir gerai žinoma vietiniams lietuviams. Neseniai gavo Brokers leidimą ir mano eiti į real estate biznį. P-lė Jodis mano prisidėt prie dabar esančios Oneoll firmos, 72 Eagle St., vidurmiesty. Geros laimės panelei Paulinai.

Susipažinau su vietiniu veikėju ir Vienybės bendradarbiu p. Šmitu ir jo žmona. Apsistojau pas Vienybės skaitytoją p. Adomaitį, kur jo žmona mane gerai vaišino.

Prieš pat išvažiavimą iš Amsterdam teko užrašyt Vienybę kriaučiui J. Žilinskui, 206 E. Main St., kur seniai turi savo biznį ir vietiniams amsterdamiečiams labai gerai žinomas.

Panelė V. Tamolinaitė, čia augus lietuvaitė, labai gerai vartoja lietuvių kalbą. Jos tėvas turi ukį šalia miesto.

Šis straipsnis pradėtas rašyti Albany, o baigtas Worcestery. Iš čia važiuoju į Hartford ir New Britain, Conn.

Jonas Jokubauskas.

LIETUVIŲ KAMBARIO REIKALAI

Pittsburgh, Pa. — Pittsburgho draugijų atstovų piknikas rugsėjo 2 d. davė L. Kambariui pelno $41.75. L. K. F. Komitetas dėkoja pikniko komisijai ir draugijoms, kurių atstovai darbavosi. Draugijų atstovai nutarė toliau darbuotis. Nutarta rengti vakarienę lapkričio 25 d. Komiteto ir draugijų atstovų bendrame susirinkime rugsėjo 27 d. p. Grajauskienė žadėjo aukoti artistiškai padarytą kaldrą, išleist laimėjimui. Laimėjimo bilietas bus kartu ir įžanga į minėtą vakarienę, kuris bus Piliečių salėje, 1723 Jane St.

Pikniko rengime dalyvavo šios draugijos: Liet. Moterų Kursų Klubas, Sandaros kuopų saryšis, L. Ukėsų Klubas, 40 SLA kuopa, Sunų Lietuvos Draugystė, Liet. Moterų Pionierių Siuvimo Klubas, Liet. Piliečių Draugija Vakarinėj Penn., Liet. Vaizbos Butas, ALTASS skyrius ir L. K. Fondo Komitetas. Rugsėjo 27 d. susirinkime prisidėjo dar dvi draugijos: 1 APLA kuopa ir Lietuvių Moterų Klubas. Laukiama ir kitų draugijų prisidedant prie bendro darbo musų paminklo naudai.

Vasarą kai kurios draugijos nelaikė savo susirinkimų, tai negalėjo savo atstovų atsiųst. Dabar visos draugijos dalyvaukite. Atstovų skaičius neribotas.

L. K. Fondo Komiteto reguliariai susirinkimai bus paskutinį mėnesio ketvirtadienį, 8 val. vakare, L. Piliečių salėje.

K—tas.

Į LIETUVĄ

Tik vieną kartą persėst Kopenhagoj

Nuolatiniai išplaukimai
Patogi kelionė

KALĖDŲ EKSKURSIJA
S. S. Frederik VIII
iš New Yorko Gruodžio 8 d.
Ekskursiją vadovauja
K. Falk Rasmussen

NUPIGINAMOS
Specialės į abi puses Ekskursijos Laivakortės

Kainaraščius ir laivų išplaukimo tvarkraščius galima gaut pas visus autorizuotus agentus arba

SCANDINAVIAN-American Line
27 Whitehall St., New York

Kaip lietuvis ir jo draugas gelbėjosi iš kasyklos

Gyvas palaidotas 70 pėdų žemės gelmėje atliko išpažintį — drąsus kunigas — šaftoje buvo 12 valandų

Silver Creek, Pa. — Spalių 8 d. netoli nuo čia kalne "savo" kasykloje dirbdami John Coile ir J. Kaliauskas, apie 90 pėdų gilumoj žemėje, pajuto artinantis pavojų jų gyvybei. Ilgai nelaukę skubinosi kopėčiomis aukštyn, nes skylė, vadinama "šaftu," panaši lietuviškam šuliniui, visa susijudino: smulkios anglys byra, ramsčiai braška.

Kaliauskas, lietuvis jaunuolis, pilno kvapo vyras, jau atkopė iki 15 pėdų nuo viršaus ir čia "šaftas," užsičiaupdamas, jį suspaudė medžiais ir uolų gabalais, bet atėjusi pagelba Kaliauską išėmė sveiką.

Su Coile išėjo kitaip. Jis jau senyvas žmogus, vos spėjo įkopti apie 20 pėdų nuo dugno, pamatė, kad virš jo galvos išėjimo nėra, "šaftas" užsidaręs. Smulkioji anglis ir žemės byra pro jį, o uolos ir ramsčiai viršuj jo poška. Jis nusprendė laikytis ant kopėčių. Ilgai nelaukus, anglis užpildė žemiau jo tuščią "šafto" dalį ir jį patį ant kopečių stovintį iki pažastų. — Coile turėjo laisvas rankas, kuriomis žėrė anglis nuo burnos, kad neužtroškus.

Jo laimei, viršuj viskas susilaikė; nebyrėjo žemės ir jis galėjo savo žibintu mušti į uolas, kad duoti viršuj esantiems signalus, kad jis dar gyvas.

Viršuje apie 20 patyrusių angliakasių pasiėmė visą darbą į savo rankas. Įdomaujančių privažiavo šimtai ir juos policija varinėjo šalin nuo skylės. Iš Pottsville ligoninės atvyko ambulansas, gydytojai ir slaugės. Taipgi atvyko ir katalikų kunigas.

Kad Coile buvo gyvas palaidotas apie 70 pėdų gilumoj, tai vienintelė proga jį išgelbėti liko — kirsti tunelį iš šale esamos skylės, pažiulniai išvarytos, vadinamos — "šliopa." Čia nusileidę vyrai vieni kirto anglį, kiti nešė ją lauk, o dar kiti prirengė medžių ramsčius.

Šitoks darbas tęsėsi virš 12 valandų. Kai jau vyrai galėjo girdėti užpiltojo žodžius ir jis pasakė, kad dar gali gyvybę išlaikyti keletą valandų, tuomet nusileido po žeme kunigas išklausyti Coilo nuodėmių. Tas kunigas be galo drąsus. Jokio patyrimo neturėdamas, drąsiai nusileido į 70 pėdų gilumą. Ten jis vietomis turėjo pilvu šliaužti per vos žmogui įtelpamus urvus, kad tik arčiau prisiartinti prie Coilo. Išpažintis atlikta už 10 pėdų storio anglių sienos, kad vos vienas kito balsą tegirdėjo.

Po išpažinties vyrai dar keletą valandų dirbo, kol Coile išėmė. Jis nugabentas į ligoninę taisosi.

Plaušinis.

VIENYBĖS AGENTAS

Albany, N. Y. — Šio miesto veikėjas p. Charles Kulas, 18 Wilkins Ave., Albany, Y. Y., užrašo laikraštį Vienybę, atnaujina prenumeratą seniems skaitytojams, priima Vienybei skelbimus, spaudos darbus ir t. t. Visi vietos ir apylinkės gyventojai, turėdami reikalus su Vienybe, gali kreiptis į p. Kulą, kuris mielai patarnaus visiems.

Kor.

666
SKYSTIMAS - TABLETS - MOSTIS
Sustabdo šaltį iš pirmos dienos. Galvos Skaudėjimus ar Neuralgiją per 30 minutų.
GREIČIAUSIAI VEIKIA VAISTAI.

ŠIS IR TAS APIE LIETUVIUS BOSTONE

Lenkai su opera, kurios vedėjas Grigaitis — Radio lietuvių pusvalandis — Lietuvių namas išpuoštas — SLA apskrities suvažiavimas

Lenkų-amerikonų operos jėgų padedami, lenkų chorai, Bostono Lira ir Salemo Chopin, spalių 12 d. Boston Opera House vaidino Moniuszkos operą Halka. Svarbiais dalyviais buvo Maryla Karwowska, Janusz Poplawski, abu garsinami kaip Varšuvos operos nariai, Alexis Tcherkassky, rusų-amerikonų operos narys. Mums įdomiausia tai tas, kad operai vadovauja Walter **Grigaitis,** padedamas Anton Nurczynskio.

P. Grigaitis mums lietuviams nėra žinomas. Bet tenka manyti, kad tik lietuviai vadinasi gražiomis lietuviškomis pavardėmis. Už viską smagiausia tas, kad musų tautietis, p. Grigaitis, vadovaudamas lenkus ir rusus, garsinamas amerikoniškoje spaudoje ir audiencijoje, pasireiškia savo aiškia lietuviška pavarde. Tai yra įrodymu, kad tikriems talentams ir išmintingiems žmonėms nuosava pavardė nedaro kliučių ir todėl kaip neišmintinga musų vėploms net nuosavoje lietuviškoje spaudoje kaišiotis, negrišku budu, pasisavintomis svetimomis pavardėmis!

Norėtųsi prikergti pastabą p. Grigaičiui, kad jis galėtų prie savo pavardės garsinimuose surasti ką nors tokio, kas jungtų jį su lietuvišku elementu. Tas ir bizniško atžvilgio butų gera ir teiktų lietuviams prestižo. Juk Tcherkassky pataiko savę pažymėti rusu, kaip narys rusų-amerikonų operos, nors niekam nesvarbu ar tokia opera ekzistuoja ar ne.

Net nuo pereito pavasario Bostone gyvuoja Radio lietuvių pusvalandis, kuris perduodamas sekmadieniais, nuo 12 val. iki 12:30 val., iš stoties WHDH, kurią organizuoja ir perduoda p. Steponas Minkus, padedamas žmonos Valentinos Paltanavičiutės-Minkienės, lietuvių veterano veikėjo M. Paltanavičiaus dukters.

Tenka pasakyti, kad p. Minkus vykdo nepavydėtinas pareigas. Lietuviškos radio programos pageidavimas Bostone buvo didelis, bet aplinkybės buvo sunkios, o jis jas nugalėjo. Žmogus apibėgioja visą valstybę, rinkdamas nuo lietuvių skelbimus. Tie skelbimai smulkus, o stoties samdymo ir talentų išlaidos didelės. Visas tas smulkmenas juk tenka įterpti į tą pusvalandį. Tenka apsirokuoti, tenka galvos sukti. Iš šito atžvilgio jam priklauso žymus pagyrimas.

Kaip programos skelbėjui, p. Minkui reikia pastebėti nesisekimų. Jaunas žmogus, augęs Amerikoje, todėl ir jo kalba vystosi lėtu tempu. Skubinant viską atpasakoti, kartais pats save pralenkia. Reikia daugiau lavintis ir prisirengti.

Ponai Minkai programos dalyvius išbando iš visur. Išbando šioki ir tokį orkestrą, tokį ir kitokį dainininką bei dainininkę, o tas viskas, aplamai, per radio perduodant klausytojams tenka lyginti su kitais ir parodo, kaip skurdus yra musų talentai dainos ir muzikos srityse! Bet tiesa, kad dalis klausytojų, kurių išsilavinimas ribotas, kurie pasitenkina lietuvišku sentimentu ir žodžiais yra patenkinti, bet žmonių muzikališką skonį nesužavi. Dargi net ir žodžių "mėgėjus" kartais erzina. Vienas biznierius, kupiškėnas, man kartą pareiškė: "Dar opgorsinimo prošo, tik par golvų duot už toj, ku muns išjokia su avalu ir kumalu, mas," girdi, "taip nekolbam." Mat, kartais per radio yra paskaitomi kupiškėniška tarme "laiškai," o tas ne visiems kupiškėnams patinka.

Reiktų kartais lietuvių pusvalandį "padengti" kuo geresniu. Dėl ko nepanaudoti Babravičiaus įdainuotų plokštelių? Pagaliau, juk buvo garsinta, kad Lietuvos generalinis konsulas p. Žadeikis yra šitam tikslui partraukęs iš Lietuvos Kipro Petrausko ir kitų įdainuotas plokšteles. Dėl ko jos nėra naudojamos?

Lietuvių Piliečių Draugija turi nuosavą didelį namą, kuris žinomas kaip Lietuvių Namas. Šiame name yra salės, bilijardų stalai ir nariams asmeniško pobudžio karčiama. Per daugelį metų namas buvo apleistas, neišsimokantis skolų, bet vėlesniais laikais buklė pasikeitė. Bilijardai ir karčiama atskirti nuo salių, kad svečiai nesimaišytų.

Kiek pirmiau buvo ištaisytos mažesnės salės, o dabar ir didžioji salė tinkamai atremontuota, kad net smagu ir gėdos nedaro išnuomoti ją tinkamoms pramogoms. Reikia pasakyti, kad p. T. Grevis, draugijos pirmininkas, budamas namų statybos meistru — inžinierium, taip pat budamas nevedusiu, kuris neturi šeimos rupesčių, įdeda daug laiko ir pastangų šito namo pagerinimui. Daug ir narių prisideda, skirdami savo laisvą laiką ir darbą nemokamai.

Sekmadienį, lapkričio 11 d., Lietuvių salėje, Lynne, bus SLA 2 apskrities suvažiavimas, į kurį jau South Bostono 43 kp. išrinko šiuos atstovus: J. Kerdiejus, P. Jankauskas, K. Sungaila, K. Vileišis, J. Lekys, M. Žilinskienė, K. Adamkevičius ir O. Ramanauskienė.

Padarytas įnešimas, kad apskrities suvažiavime butų svarstytas SLA Centro krautymo klausimas.

Jonas Kerdiejus.

MENKELIUNAITĖS KONCERTAS

Išvažiuoja į Lietuvą

Hartford, Conn. — Spalių 14 d. Lyric salėjo įvyko p-lės K. Menkeliunaitės koncertas. Klausytojų susirinko neperdaugiausia, mat, rengiamas buvo dienos metu, o pas mus lietuviai priprątę prie vakarų. Tuo pačiu laiku įvyko 124 SLA kp. mėn. susirinkimas, tai ir tas pakenkė atsilankyti didesniam skaičiui lietuvių. Dailės atžvilgiu, koncertas nusisekė, dainininkė gražiai dainavo ir susirinkusius patenkino. Koncertą jai rengė komunistuojantis Laisvės choras.

Šiomis dienomis išvažiuoja į Lietuvą Marė Lopšienė, (ji gerai žinoma ir brooklyniečiams, nes keletą metų ten gyveno). Vismantų, 124 SLA kp. narių, sesuo. Važiuoja atlankyti sergančią motiną ir sykiu praleisti žiemos sezoną Lietuvoje. Kelionės reikalus aprupino vietos agentas J. Sekys. M. Lopšienė jau antru kartu atlankys Lietuvą, pirmu kartu ji atlankė 1932 m. per J. Ambraziejaus agenturą.

Koresp.

Rado negyvą lietuvį

Montreal, Canada. — Spalių 5 d. iš nakties rastas savo bute negyvas lietuvis bedarbis Kazimieras Jesus. (Visi montrealiečiai jį vadino: "Džyzus.") Velionis gyveno pas svetimą moterį ir jai dirbant prižiurėjo jos vaiką.

Vaikutis ryte ilgai žadino "Charlį," prašydamas valgyti, bet kai "Charlis" ilgai "miegojo" ir tylėjo į vaikučio maldavimus, vaikas išbėgęs pasiskundė kaimynams. Kaimynai atėję rado Charlį negyvą.

Lavoną policija paėmė į miesto lavonyčią, bet lietuviai surinkę aukų atsiėmė savo tautietį ir palaidojo be bažnytinių apeigų.

M. Aukštaitė.

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Švediją. Ši kelionė jungia musų Atlantiko ir Klaipėdos laivų susisiekimą. Tarp Klaipėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja musų naujas laivas "MARIEHOLM", kelionės laikas 24 val.

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO

Kungsholm	Spalių 25
Gripsholm	Spalių 30
Drottningholm	Lapkr. 17
Gripsholm	Gruodžio 8

Kreipkitės į vietinį agentą, arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
21 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA
LIETUVIŠKA DUONA
taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairiausios rušies gardumynai gaminami, parduodami musų pačių krautuvėje ir pristatomi į namus visose vietose

Puikiai įrengta mechaniška kepykla

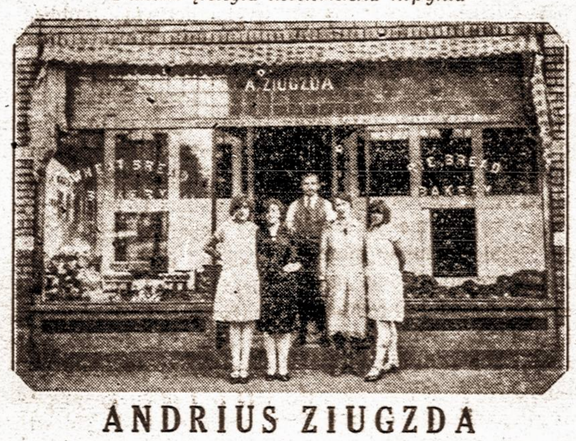

ANDRIUS ZIUGZDA
182-186 Van Buren Street, Newark, N. J.

"LAISVOJI MINTIS"
Vienintėlis laisvos Minties mėnesinis žurnalas Lietuvoje. *Lietuvos Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos* Organas. Aiškina racionalizmo principus, kovoja su prietaringumu, skelbia etikos dėsnius, bendrai atlieka sunkų darbą Lietuvoje, kur dirva nuo seniai užleista.

Atsiųskite 1 dolerį pašto perlaida, arba apdraustu laišku ir gausite "Laisvąją Mintį" už visus 1934 metus.

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
Aguonų Gatvė Nr. 8, Kaunas, Lithuania

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Užtikrinu, kad mano patarnaviams bus atatikamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2nd STREET
Philadelphia, Pa.

Pennsylvania ir New Jersey Valstijos Telefonai: Bell — Oregon 5136
Keystone — Main 1417

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS
CHRONIŠKOS LIGOS GYDOMOS

Dr. ZINS

Odos išbėrimai, kraujo nenormališkumas, nervų ligos, chroniški pučkai, vidurių, žarnų ir didžiosios žarnos ligos, bendras nusilpimas, neuritis ir chroniškas reumatizmas, gerklės ir plaučių, bronchitis ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos.
Ir, jei turit abejonės apie savo sveikatą ar ko nors nesuprantate, užeikit pas DR. ZINS privatiškam patarimui. X-RAY, kraujo patikrinimas, chemiški tyrimai.

SERUM ir VICCINE ĮSKIEPIJIMAS
ŽEMOS KAINOS—IŠMOKĖTINAI PAGAL NORĄ
TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI
MES KALBAME LIETUVIŠKAI
DR. L. ZINS
110 East 16 St. New York, N. Y.
Tarpe 4th Ave. ir Irving Place
VALANDOS: Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val vak.

Iš Kaigorodovo

SVAJONĖS LAPAMS KRINTANT

(Tęsinys)

austi; o kita dalis atidedama įvairiose musų gimtojo medelio klėtelėse — narveliuose, kaip atsarga kitiems metams, bet iš šitų atsarginių, kitiems metams skirtų sulčių, žirniukų pavidalo išdirbamas krakmolas, kuriuo tuli narveliai bei vamzdeliai kimšte prikemšami. Pavasarį, kai vėl užkaitina saulutė ir medžio liemeniu ima plusti naujos sultys, krakmolo atsarga ištirpsta ir plaukia liemeniu ir visomis šakelėmis; nubudina ji snaudžiančius pumpurėlius, pagirdo juos ir vėl duoda jums, žmonėms, naujų blizgančių lapelių, kurie, taip pat kaip ir mes dabar, karštą vasaros dieną vėl pridengs jus savo pavėsiu. O mes, uolus ir nenuilstami darbuotojai, tuomet jau miegosime nenubundamu miegu ir niekas musų daugiau nebeminės...

"Taip, retas kuris jusų, žmonės, pažįstate musų gyvenimą ir nenuilstama musų darbą, kuriuo, pagaliau, jus patys naudojatės... Dauguma jusų mano, kad mes sutverti tiktai savo maloniu žalumu jusų akį žavėti, duoti paunksnę karštą vasaros dieną, bei tam, kad linksmai mus skintumėt ir žaistumėt darbo neturėdami...

"Štai mes papasakojom dabar tau musų paslaptį. Pasakyk ją kitiems žmonėms; tegul jie nors truputį mus gerbia, to mes, rodos, šiek tiek esame verti..."

Ruduo. Tyki skaisti dienelė rugsėjo pabaigoje. Aš vėl didžiajame sode. Ore juntamas vėsumas, aštrus toks, tikras rudens šaltelis, kuris dažnai nupurto visą kuną ir liepia slėpti į kišenių plikas rankas. Plonučiai sidabriniai vortinkliai, nelygiomis, truputį išlenktomis bangomis palengva plaukia kažin kur oru... Plačiosios kudros krante, kurios paviršius dabar sudaro ištisą veidrodį, dailiai pulkuoja įvairiaspalviai medeliai. Lapai atliko gimtiesiems medžiams savo patarnavimą ir, tarytum atsisveikindami, pasipuošė įvairiausiomis spalvomis.

Štai, dešinėje, burys plačialapių gelsvų lazdynų pusračiu sustojo apie du jaunučius klevus, puikiausiais ugnies raudonumo lapais: juo aukščiau, juo lapai raudonesni, o viršunės net šviesiai raudonos. Už klevų prisiglaudė tamsiai žalias maumedis, kurio tiesi nusmailusi viršunė drąsiai kyla į dangų. Ten, kairėje, tarp dailiai išdrikusių dar žalių uosių, gelsvai rusvų šermukšnių ir melsvųjų vinkšnų stovi burelis auksinių baltliemenių beržų. Apačioje beržai rausvų karklų apstoti, o iš kairės, ligi pusės žalių eglaičių pridengti. Viduryje tarp šitų dviejų burelių, arčiau vandens, trys didingos, auksiniais drabužiais drebulės auga. Jos nuolatos purto apskritus virpančius lapelius ir, tarytum jų sunkumo visai nebeišlaikydamos, tyliai tyliai po vieną mėto žemėn. Žemėje susidarė auksinis kilimas. Jis atmuša pabertus saulės spindulius. Tai stovi šie trys medeliai, tarytum pasakų karalaičiai, aukso spinduliuose... O viršunėje spindi skaistus, be kokio debesėlio žydrasis dangus. Visa tai apiberta vidurdienio saulutės spinduliais ir atsimuša, kaip kokiam veidrodyje, krištaliniame kudros paviršiuje...

Šituo įstabiu vaizdu aš dar vakar tebesigerėjau, o šiandien... sudiev auksiniai, raudoni, žali, geltoni lapeliai! Žiuriu į jus užpakalyje stovėdamas, kai blaško įšėlusi viesula, kai lekiate jus sumišę su sniego skepetaitėmis ir manau, gerą jus palikote man atsiminimą!...

Neilgas buvo jusų gyvenimas, bet gražus!

GALAS

PRAKEIKTAS LIKIMAS

Gana bežiurėti dantysna likimui,
Gana besijuokti su saule paikai!
Matai, kaip beprotiškam jo pašėlimui
Pateko jau viskas. Tu vienas likai.

Likime, juokiuos aš iš replių tavųjų,
Juokiuosi iš pančių, kuriais pririšai
Tu sąnarius mano prie sąnarių tųjų,
Kuriems užmiršimo sprendimą rašai.

Likime beširdi, per amžius prakeiktas,
Tu kojomis savo sumynei žiedus,
Jei rankosna tavo pakliuvo koks daiktas —
Žiauriai surakintas be kvapo uždus.

Likime, ištroškęs kankinamų kraujo,
Likime, nugramdęs nuo kaulų mėsas,
Aš puolu į ašarų tvenkinį sraują
Ir murkdau į dumblą svajones šviesias.

Sudiev, jus svajonės į vėją paleistos,
Sudiev, jus krikštavimai džiaugsmo dienų!
Jau pranašas kito gyvenimo šlaistos, —
Girdėjau aš gandą ir tvirtas einu.

Einu, nebe kudikio juoku pražydęs,
Neieškau aš kelio kur žydi margai;
Einu, aš likimą besotį išvydęs,
Einu aš, kur verksmas, kur žudo vargai.

Likime prakeiktas, prašau atsiklaupęs,
Atkelk į gyvenimą savo vartus,
O jei neatkelsi, žaibais susisupęs
Ir audras patelkęs, išlaušiu kitus.

J. Petrulis.

PRADŽIOS MOKSLAS LIETUVOJE PRIEŠ KARĄ IR DABAR

Šiais mokslo metais Lietuvoje (be Klaipėdos krašto) veikia 2297 pradžios mokyklų su 4288 komplektais. Iš jų 2245 mokyklos yra 4 mokslo metų kurso ir 52 — 6 metų. Pagal komplektus mokyklos taip suskirstytos: 1039 — vieno komplekto, 854 — dviejų, 222 — trijų, 112 — keturių, 34 — penkių, 14 — šešių, 11 — septynių, 5 — aštuonių, 4 — devynių ir 2 — dešimties komplektų.

Švietimo ministerija laiko 166 pradžios mokyklas su 346 komplektais, savivaldybės 2054 mokyklas su 3817 komplektais, organizacijos su švietimo ministerijos pašalpa — 30 mokyklų su 51 komplektu, organizacijos be švietimo ministerijos pašalpos — 43 mokyklas su 66 komplektais. Yra dar mokytojų seminarijos 4 pavyzdinės mokyklos su 8 komplektais.

Dėstomos kalbos atžvilgiu pradžios mokyklos pasiskirsto taip: 2129 mokyklų su 3924 komplektais lietuviškų, 105 mokyklos su 262 komplektais žydiškų, 14 mokyklų su 25 komplektais vokiškų, 4 mokyklos su 9 kompletais rusiškų, 15 moyklų su 20 komplektų lenkišų ir 19 moyklų su 34 komplektais mišrios.

Vidutiniškai viena pradžios mokykla Lietuvoje aptarnauja 990 gyventojų, o vienas mokyklos komplektas — 530 gyventojų.

Šių met ų pradžioje visose pradžios mokyklose dirbo 4313 mokytojų, kurių 2045 buvo vyrai ir 2268 moterys. Tuo pat laiku visose pradžios mokyklose buvo 235,033 mokiniai, kurių 121,229 berniukai ir 113,804 mergaičių. Praėjusiais mokslo metais Lietuvoje pradžios mokyklų mokinių skaičius padidėjo 12,449 mokiniais. Tautybės atžvilgiu pradžios mokyklų mokiniai skirstomi taip: 217,888 lietuviai, 12,697 žydai, 1343 vokiečiai, 504 rusai, 592 lenkai, 469 latviai ir 1355 mišrus. Kiekvienam tukstančiui gyventojų Lietuvoje tenka 103 pradžios mokyklos mokinių.

Šių metų pradžioje Lietuvoje buvo 64 vaikų darželiai, kuriuose dirbo 87 mokytojos ir juos lankė 2804 vaikai. Savus namus turi 730 pradžios mokyklų, kuriuos telpa 1411 komplektų. Visų pradžios mokyklų išlaikymas dabar valstybei kaštuoja 23,613,733 litus per metus. Tų išlaidų 75% išlaidų padengia valstybė, o kitas duoda savivaldybės ir organizacijos. Vidutiniškai vienos mokyklos išlaikymas pereitais metais kaštavo 10,280 litų, o vienas pradžios mokyklos mokinys — 100 litų 40 centų.

Prieš didįjį karą, 1912 metais, visoje dabartinėje Lietuvoje, drauge su okupuotuoju Vilniaus kraštu, buvo tik 490 pradžios mokyklų ir 14 dviklasių, vadinamųjų geležinkelių mokyklų. Tuo laiku visame šiame krašte, įskaitant drauge ir rusų činovninkų vaikus, pradžios mokyklos mokinių skaičius neprašoko net 1000. Vadinas, per tą trumpą laiką šešiolika nepriklausomo Lietuvos gyvenimo metų padaryta didelė pažanga. Ir ta pažanga nuolatos kyla, pradžios mokslas nuolatos tobulėja.

Tsb.

MAŽŲJŲ GYVULIŲ UŽHIPNOTIZAVIMAS

Pasirodo, kad ne tik žmogų galima užhipnotizuoti, bet ir kai kuriuos paukščius, žvėrius, varles, driežus ir gyvates irgi galima dirbtinai užmigdyti.

Žinoma, kad vištą, sukant ratu aplink galvą, ją apsvaigini, nes po tokio sukimo paguldyta ant žemės, ji ramiai guli keletą minučių. Tą patį galima padaryti ir su gaidžiu.

Kraliką taipgi galima užhipnotizuot. Jį reikia paimti po pažąstimis ir keletą minučių ritmiškai kilnot aukštyn ir žemyn; paskui paguldytas ant stalo su nukarta žemyn galva guli be žado gana ilgai. Norint jį greitai išbudinti, reikia ausis paliesti, tuomet jis staiga pabunda. Mat, kralikai turi labai jautrias ausis.

Vienas keisčiausių budų dirbtinai užmigdyti vartojama vėžiui. Jį reikia pastatyti ant galvos ir jo nugarą palengva plakti per keletą minučių. Šis atbulai vaikščiojąs tvarinys tuomet ramiai užmiega.

Driežą arba varlę užhipnotizuoti, reikia juos aukštielninkus paguldyti ir nekurį laiką prispaudus palaikyti. Tada jie užsnusta. Tuo pačiu budu dirbtinai užmigdomi visi kiti įvairus maži gyvulėliai ir paukščiai.

Gyvatė irgi užmigdoma paguldžius ją aukštyn pilvu ir tvirtai prispaudus prie žemės palaikyti apie porą minučių. Kartą jau ji tokioje pozoje aprimsta, tai jau nesiskubina apsiversti ir šliuožti. Rodos, šitas metos nėra tikruoju hipnotizmu, bet greičiau bus ypatingas budas suparližiuoti raumenų veikmę. Mokslas dar tikrai nėra ištyręs tą, todėl galutinai neišaiškina tuos keistus bei įdomius metodus užhipnotizuoti smulkiuosius gyvunus. Bet faktas, kad tokiais budais galima mažus gyvius dirbtinai užmigdyti.

Pastebėtina, kad visi tie gyvunai labai priešinasi tokiam užmigdymui, bet jau kartą užmigdyti, jų raumenys tampa silpni ir kvėpuoja iš lėto, bet reguliariškai. Tas įrodo, kad kas tokio paveikia į juos, bet tai ne hipnotizmas, kuris veikia žmogų, bet čia greičiau bus ypatingos rušies raumenų suparaližiavimas, kas dar iki šiol nėra tikrai žinoma.

J. Smulkutis.

MELAS

Į brangųjį sostą
brilijantais išpuoštą,
tarytum į gužtą,
įsirioglino melas —

gudrių apsukruolių,
biznierių, turtuolių,
taurų ir prastuolių
šaunus idealas.

Pas jį tukstantinės
prašytojų minios
ateina kasdieną
audiencijos sálėn.

Visi susirinkę
su drebančiom kinkom
žemai nusilenkia
prieš didį Baalą.

Nes jis visagalis:
landus kapitalas,
skambusis metalas, —
visi jo vasalai.

Kapnys.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. J. S. MISEVIČIUS — 270 Berry Street — VALANDOS 12—2 p. p. 6—8 vak. — Tel. Evergreen 8-8707

DR. JOHN WALUK — 161 No. 6 Street — VALANDOS 8—10 ryte 1—2 p. p. 6—8 vakare Šventadieniais susitarus — Tel. Evergreen 8-9229

Dr. Ed. W. Žukauskas — 1114 Foster Avenue — VALANDOS 1—2 p. p. 6—8 vak. Ir pagal sutartį — Tel. Mansfield 6-8787

DR. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS) — 221 So. 4 Street — VALANDOS 9—12 ryte 1—8 vak. Penktadieniais uždaryta — Tel. Stagg 2-9105

Dr. Bladas K. Vencius (DANTŲ GYDYTOJAS) — 499 Grand Street — VALANDOS 9—12 ryte 2—8 vak. Penktadieniais uždaryta — Tel. Stagg 2-0706 — Namų, Republic 9-3040

PAIN-EXPELLER — Nuo Gėlimų ir Skausmų naudokite ANCHOR PAIN-EXPELLERĮ — Pain-Expelleris visuomet palengvina skausmus — KILLS PAIN

SCHOLES BAKING, INC — GERIAUSIA LIETUVIŠKA DUONA — Del veseilių, krikštynų ir Birth Day. Priimam įvairius užsakymus ir pristatom sulig adreso į namus ar krautuves — V. ir M. LUKOŠEVIČIAI, SAVININKAI — 168 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. — Cor. Scholes Street — Phone: EVergreen 8-9538

RESTAURANT BAR & GRILL — Nauja švari ir ruiminga užeiga. Geriausios rušies gėralai, alus dektinė ir importuoti likeriai. Skanus valgimai ir užkandžiai. — Savininkas, J. ZEIDAT — 321 Grand St Brooklyn, N.Y. — prieš Grand Paradise

"GARSAS" BAKERY — A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027 — PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA — 64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y. — Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius — VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

Tel.: BRyant 9-7763 — Clement Vokietaitis — ADVOKATAS — 113 West 42nd Street — NEW YORK, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 8-9770 — JUOZAS GARŠVA — —GRABORIUS— — Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja miruosius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Persamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams. — VIRŠUI MINĖTAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PAS MANE O BUSIT UŽGANĖDINTI — 231 BEDFORD AVĖ., BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖS AGENTAS

Jonas Jokubauskas

Vienybės keliaujantis agentas, kuriam prašome suteikti visokediopą kooperaciją, kada jis lankosi pas jus, ar jusų kolonijoje.

JUNIPER 5-0259 — RALPH KRUCH — FOTOGRAFAS — 65-23 GRAND AVENUE — MASPETH, N. Y.

NEMOKOMAI — NAMŲ RUOŠOS DARBININKAMS — Kiekvieną dieną merginos ateina į musų įstaigą ir stebisi patyrusios apie didelį įvairiausių darbų pasirinkima pas mus. Jos tuojau gauna vietas be bereikalingo brangaus laiko gaišinimo. Bile kuri iš tų merginų pasakys, kad mes įstatome namų ruošos darbininkes tik kai esame tikri, kad jos turės gerus namus ir geras algas. Tik senai įsteigta Darbo Agentura ir populiariška tukstančių darbininkių ir ponių tarpe gali jums duoti tokią vietą, kokios jus norite. Tai viena priežastis kodėl jus turėtumet pas mus užeiti, irgi ——

Vienybė Travel Bureau — 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. — PARDUODA LAIVAKORTES — SIUNČIA PINIGUS — LIUDIJA DOKUMENTUS — Sveikinkite Kalėdų Nepriklausomos Lietuvos ir Vilniaus krašto žmones pasiųsdami pinigų per — VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

SUSSER AGENCY — PASAULY ŽINOMA — 924 BROADWAY, cor. Myrtle Ave., BROOKLYN, N. Y. — Tel: Evergreen 8—6098-6099 — Mes turime atskirą skyrių ir vyrams įvairiems darbams.

VIENYBĖ

Established February 10th, 1886

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY — *Published Tuesdays and Fridays*

EINA DUSYK PER SAVAITĘ — *Leidžiamas antradieniais ir penktadieniais*

BY THE LITHUANIAN PRESS CORPORATION

193 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK

TEL.: EVERGREEN 7-7840

SUBSCRIPTION RATES: METINĖ PRENUMERATA

In Brooklyn — $3.50 — Brooklyne
In United States — $3.00 — Jungtinėse Valstybėse
Canada — $4.00 — Kanadoje
Other Countries — $4.00 — Lietuvoje ir kitur

Advertising Rates on Application — *Skelbimai pagal susitarimą*

DAR VIENAS LENKŲ SAVINAMAS LIETUVIS

Kad pavardė Domeika nelenkiška — labai aišku. Visi Domeikai, Joteikai, Mateikai — senovės Lietuvos bajorai. Tų pavardžių ir dabar Lietuvoje labai daug.

Adomas Mickevičius savo "Tadeuše" mini du Lietuvos bajorus — Domeiką ir Doveiką. Ir nedyvai: vienas Domeika buvo Mickevičiaus mokyklos draugas. Tas Ignas Domeika gimė Meškučiuose (Niedzviadka), Gudijoje, 1801 m. Baigęs mokslus jis gavo profesoriaus vietą Santiago universitete, Čilės respublikoje, Pietų Amerikoje. Čia jis paskilbo esąs dideliu mokslininku, tyrinėtoju ir geologu. Už 46 metų veiklą mokslo srityje Čilės respublika įamžino Domeiką, pavadindama jo vardu Andės kalnyno dalį, kai kuriuos viršukalnius (Cerus Domeyco) ir pagaliau vietas (Puerto Domeyco). Domeikos atrastas masyvus balsganas mineralas irgi pavadintas jo vardu — domeikitas, angliškai Domeykite (žiur. Websterio žodyną).

Domeika buvo grįžęs į tėvynę 1884 metais. Pasisvečiavęs keturis metus, vėl išvyko į Čilę ir 1888 m. mirė Santiago mieste. Ten ir palaidotas.

Kadangi Domeika, kaip ir Mickevičius, buvo lenkiškos kulturos žmogus, tai lenkai ir didžiuojasi, kad jų tautietis DOMEJKO taip daug pasižymėjo Pietų Amerikoje.

AUKSO BANKNOTAI

Atsinaujinusi Lindbergho bylą vėl nukreipė visų dėmesį į taip vadinamus aukso banknotus, kuriuos prezidento Roosevelto įsakymu liepta grąžinti į valstybės iždą. Tie banknotai, kaip žinome, geltonos spalvos su parašu "Gold Certificate." Jų atpirkimas garantuotas valstybės auksu, vadinas — valstybės iždas turi juos iškeisti į aukso pinigus kiekvienu pareikalavimu. O kadangi ši šalis atsimetė nuo aukso valiutos, tai įstatymas ir reikalauja grąžinti į valstybės iždą ne tik auksinius pinigus, bet ir "aukso banknotus," keičiant juos ant paprastųjų banknotų. Laikantieji pas save tokius banknotus, ar auksinius pinigus, nusikalsta valstybės įstatymams ir gali buti smarkiai baudžiami.

Lindberghas užmokėjo savo kudikio žmogvagiui tokiais banknotais 50 tukstančių dolerių, nežinodamas, kad kudikis jau nužudytas. Vėliau, kai valstybė sustabdė aukso banknotų apyvartą, žmogvagis pasijuto keblume ir bandė išsimainyti pavienius banknotus. Tas atkreipė seklių dėmesį ir jie sulaikė Bronxe vokietį Hauptmanną, pas kurį ir rado paslėptų Lindbergho pinigų dalį. Dabar kiekvienas krautuvninkas aštriai žiuri į gaunamą aukso banknotą, ar tik ne Lindbergho pinigai esą. Pasitaiko net ir stambių nesusipratimų.

Nors tuos banknotus reikėjo grąžinti į bankus dar pernai, vis dar, pagal Valstybės Iždinės Washingtone apyskaitų, yra žmonėse dar 140 milijonų aukso banknotais ir auksiniais pinigais. Pernai buvo 650 milijonų.

Kiek tų pinigų užsieniuose — sunku pasakyti. Reikia spėti, kad bus apie pusė. Vadinas, dar 70 milijonų laikosi žmonės pas save.

Tiesa, toji suma ne taip jau didelė, jei palyginti su esančiais šios šalies apyvartoje pinigais, siekiančiais penkis bilijonus dolerių. Minėtina tik tas, kad šios šalies gyventojai nelabai linkę prisitaikyti prie nepatinkančių šios šalies įstatymų. Ypač ryškiai jie tą parodė prohibicijos (drausmės) vykdyme.

O prisitaikyti reikėtų. Kurie dar turi auksinių pinigų, ar aukso banknotų, privalo juos iškeisti į paprastus pinigus, kad paskiau nesusilaukti nemalonumų.

PO TAUTININKŲ SEIMO

Tautininkų seimas Clevelande įvyko. Dalyvavo tautininkai ir sandariečiai. Aptarta daug svarbių reikalų srovių subendrinimui. Įkurta Amerikos Lietuvių Sąjunga. Užgirta valdyba. Išrinkta didelė Taryba. Smulkmenas, be abejojimo, greitai pamatysime spaudoje.

Labai malonu, kad tas, taip seniai laukiamas žygis — žingsnis į tautiškų srovių subendrinimą, jau pradėtas. Dabar lauksime tik sėkmingos darbuotės.

Musų tautiškas sroves subendrinti dalykas nelengvas. Čia reikės daug darbo ir pasiaukojimo. Reikia tikėtis, kad išrinktoji Taryba pasistengs.

O pasistengti reikia. Juk jei toliau bus vedama visuomenė tokiais keliais, kaip dabar buvo, tai mus grėsia tikras tautiškas pakrikimas, nutautėjimas.

Dėl to ir Clevelando seimo tarimai ir sumanymai tikrai sveikintini ir girtini.

P. Bukšnaitis.

SPAUDOS APŽVALGA

DĖL MEYERO SKUNDO TAUTŲ SĄJUNGAI

Lietuvos Keleivis rašo:

"Deutsche Zeitung paduoda labai sutrumpintą turinį Meyerio "memorandumo," kurį šis vyras atsispausdinęs dalina Genevoje. Esą, jis ten pareiškęs, kad savo "skundu" jis atstovaująs 85 nuošimčius visų Klaipėdos krašto gyventojų! (Meyeris, matyti, blogai įsiklausė Goebelio patarimo: jis galėjo sakytis net 200 nuošimčių atstovaująs!)

Antrame savo "skundo" skyriuj Meyeris "atremiąs" kaltinimus, kad "memellenderiškosios partijos (Socialistische Volksgemeischaft) ir Christlich-socialistische Arbeitsgemeinschaft)" esančios priešvalstybinės ir norėjusios sukilimu atskirti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos.

Taigi pasitvirtino, kad "Sovogo" ambasadorius išvažiavo į Genevą įrodyti savo partijų valstybingumo bei lojalumo Lietuvai. Gaila, kad Meyeris nepaprašė nuorašų iš kaltinamojo akto, kuris jau yra prieš jo partijas bei jos vadus sudarytas ir greičiausiomis dienomis gal bus visam pasauliui žinomas. Ten jis butų gavęs medžiagos ir apie Brokopfų, Wallaczių, "fehmistų," teroristų, Jesučio smaugikų bei daugelio kitų "valstybingumą." Ten jis butų gavęs ištisus tomus papildomos medžiagos savo "memorandumui" ir apie savo partijos, jos vadų ir apie savo paties "lojališką veiklą šiame krašte. Jei ponas Meyeris, bebėgdamas nuo teismo, tokią svarbią medžiagą pamiršo, reikia manyti, kad ji bus ilgai nelaukus ten nusiųsta ir, galbut, dar pats Meyeris bebudamas Genevoje gaus su ja susipažinti."

BRAŽILIJOS GIMNAZISTAI SVEIKINA LIETUVIUS

Musų Vilniaus rašo:

"Štai mes gauname nuo draugo Ausenkos laišką, kuriame jis ne vienas mums rašo, bet ir jo draugai brazilai savo mintis Vilniaus reikalais pareiškia.

Kolegoms Lietuvoje

Nėra garbingiau vienai tautai, kuri vieninga mintyse ir darbuose, kariauja su daug didesniu priešu už tą, kas iš pasalų jai pavogta!

Musų kolega Antanas Ausenka mus painformavo apie didžiausią neteisybę Lietuvai padarytą ir apie mažai civilizuotus lenkų žygius užgrobtose žemėse.

Pasmerkiam šį barbarišką (net ir barbarai laiko savo sutartis) lenkų elgimąsi ir linkim greičiausio Vilniaus sugrįžimo savo tikriems šeimininkams — lietuviams. Kad taip atsitiks, mes neabejojam — tikrai žinom.

Musų kolegoms Lietuvoje — jauniems moksleiviams — šaukiam: dirbkit nenustodami už didžiausį tautos idealą. Gana laikinos sostinės; jau laikas įsikurti tikroje.

Ženkit į frontą Jus patys. Nepalikit kitiems garbės įeiti pirmiau į jau laisvą Vilnių. Pradėkit darbą jau dabar. Musų simpatija visuomet Jus lydės.

Tikrai žinom, kad neužilgo ištiesim Jums musų dešiniąją ranką, sveikindami už Jusų laimėjimą.

Sveikindami, iš šio žalių girių ir amžino pavasario krašto, savo kolegas Lietuvoje, pasirašo Sao Bento, Sao Paulo, gimnazijos abiturijentai 1934 metų."

Štai, kaip naciai mindžioja lietuvių teises

Jeigu paskutiniuoju laiku iš Rytų Prusijos lietuvių negirdėti didesnių nusiskundimų, tai nereikia manyti, kad ten viskas tvarkoje. Arčiau pažiurėjus, padėtis lietuvių Rytprusiuose yra labai sunki ir apverktina. Vietiniai lietuviai nacių teroro akivaizdoje verčiami tylėti, skundo balso nepakelti. Keršas už kokius nors viešus, arba į tarptautines įstaigas paduotus nusiskundimus butų jiems iš tikro baisus ir šių dienų sąlygose niekas iš lietuvių nedrįsta tokio keršto ant savęs užsitraukti. Patyrimai parodė, kad tie, kurie drįso nusiskųsti, dar daugiau spaudžiami, persekiojami. Pas vokiečius teisybės susilaukti vilties nustoję, lietuviai kito kelio jų teisėtų skundų iškėlimui nemato. Jiems ir nepadės nei jokio tautinių mažumų kongreso, nei vokiečių vyriausybės vieši pareiškimai, kad Vokietijos valdžia, girdi, nenorinti suvokietinti kitų tautybių žmonių. Tokia dabartinė nelaiminga Rytų Prusijos lietuvių padėtis turi atkreipti visos lietuvių tautos akis į lietuvių mažumos teisinę padėtį.

Rytprusiuose lietuviškas judėjimas negali laisvai plėtotis dėl to, kad kiekvienas, kuris mėgintų bent pirštą pajudinti, gautų visokiais budais, ypač medžiaginiai nukentėti. Lietuvių draugijose ir organizacijose dalyvaujantieji ant kiekvieno žingsnio persekiojami, sekami, kur eina, su kuo pasimato. Policijai visi organizuotieji lietuviai yra žinomi, nes jau prieš pusmetį ji pareikalavo visų draugijų narių sąrašų.

Vokiečių policija, turėdama savo rankose lietuvių sąrašus, jau prieš keletą mėnesių jiems suteikė nelauktą ir labai žiaurų smugį — kuone visų draugijų nariams atėmė pasūs ir sienai peržengti liudijimus. Tuo budu jiems visiems vokiečių valdžia užkirto kelią į artimą Klaipėdos kraštą ir į Lietuvą. Nežiurint to, kad daug lietuvių dėl to skaudžiai nukentėjo medžiaginiu atžvilgiu ir atsikartotinai iš žemesnių ir aukštesnių valdžios organų prašė leidimo pereiti per sieną, bet ligi šiol jų prašymai liko nepatenkinti. Taigi, didelė dalis Prusų lietuvių negalėdami pereiti per artimą sieną į Lietuvą, jaučiasi lyg koncentracijos stovykloje.

Vokiečių policija rengiasi daryti dar naujus smugius prieš Prusų lietuvius, už tai, kad Klaipėdos krašte buvo suimti priešvalstybiniai gaivalai, kurių kaltę šiandien jau neabejotinai įrodyta. Bet vokiečių valdžia neturi jokio pagrindo Prusų lietuvius laikyti lygiais su išdavikais Klaipėdos krašte, nes lietuviai buvo ir yra visados lojalus tai valstybei, kurioje jie gyvena. Kas dabar dedasi Prusų Lietuvoje su lietuvių tautine mažuma, yra griežtai priešinga tiems faktams, kuriuos taip dažnai mėgsta skelbti vokiečių nacių vadai.

Tsb.

"LIETUVOS IŠEIVIAI"

Karolis Vairas

Tokia antrašte neseniai pasirodė Lietuvoje ats. majoro Petro Rusecko nedidelė knygutė, išleista Draugijos Užsienio Lietuviams Remti. Nedidelėj knygutėj bandoma rišti didelį ir jau įsopėjusį klausimą, vadinas klausimą tų 40% visų lietuvių, kuriuos likimas išvedė iš gimtojo krašto ir apgyvendino toli nuo tėvynės.

Nežiurint to, kad musų išeivija sudaro beveik pusę visos lietuvių tautos, vis tik nedaug sulyginamai težinoma apie lietuvius užsieniuose, apie jų kovą už duonos kąsnį, už išsilaikymą lietuviais. Neseniai pasikalbėjime su vienu visuomenininku teko išgirsti jį pastebėjus, kad girdi "Lietuvoje vidutiniškas pilietis daugiau žino apie eskimus, ne kaip apie Amerikos lietuvius..." Gal ir perdaug pasakyta, tačiau neneigsime, kad tuose žodžiuose yra geroka teisybės doza. Ir šitaip yra dalinai dėl to, kad Lietuvos periodinėje spaudoje nepasireiškė dar didesnio noro visapusiškai nušviesti musų išeivių gyvenimą ir tiksliai informuoti apie jį Lietuvos skaitytojus. Lig šiol, atseit per 16 metų nepriklausomo gyvenimo, nebuvo nieko rimtesnio padaryta, kad susipažinti su jais visų lietuvių, kad sudaryti tvirtesnius ryšius ne tik tikslu palaikyti su jais idėjinius santykius, bet ir tikslu plėsti ir stiprinti ekonominius santykiavimus. Tokį gestą Amerikos lietuviai ne kartą rodė, ne kartą bet gi iš Lietuvos žmonių jie susilaukdavo ne paraginimo, ar pritarimo, bet indiferentiškumo.

Jei musų išeiviai, ypatingai Amerikos lietuviai, visados domėdavosi Lietuvos gyvenimu ir neraginami atsiliepdavo į kiekvieną svarbesnį to gyvenimo reikalą, tai dabar tenka sveikinti jau veikiančias Lietuvoje pačių Lietuvos žmonių pastangomis visai dar neseniai įkurtas visuomeninio pobudžio organizacijas išeivių reikalams svarstyti ir rišti. Aš čia turiu galvoje Draugiją Užsienio Lietuviams Remti. Kad toki atsirado vos užpernai, t. y. keturioliktais Lietuvos nepriklausomybės metais, o ne tuoj po karo, kalti yra ir patys išeiviai, ypatingai tie jų, kurie grįžo į Lietuvą ir, čia apsigyvenę, visai nesirupino likimu tų savo brolių, kuriems lemta buvo pasilikti svetur. Grįžę į Lietuvą musų buvę išeiviai net ir savo interesais nesirupino, lig šiol dar neįkurė jokios savo organizacijos, kuri juos čia ištų ir padėtų jiems orientuotis ir tvarkytis visai naujose jiems gyvenimo sąlygose, kuri padėtų jiems iš naujo įsikurti. Jei jie nepasirupino savo artimiausiu reikalu, tad aišku, kad netikslu butų barti juos už tai, kad nesigilino į tolimesnį reikalą, vadinas į ryšius su pasilikusiais dar užsieniuose broliais. Šitą vaidmenį tenka suvaidinti pačių Lietuvos žmonių sumanytoms ir vedamoms įstaigoms.

Kas nežino musų rašytojo, "Knygnešio" redaktoriaus, Petro Rusecko, kas nežino jo patriotiško nusistatymo, didelio darbingumo ir entuziazmo? Tiktai tos jo autoriškos savybės išaiškina mums jo knygoje taip ryškiai išdėstytus Draugijos tikslus. Kad jis yra ne tik bešališkas įvertintojas išeivių vaidmens karo ir pokarinio Lietuvos atsistatydinimo metu, bet ir tartum visos Lietuvos vardu dėkoja musų išeivijai už jos suteiktą dvasinę ir medžiaginę pagelbą Lietuvai, parodo jo atpasakoti Amerikos lietuvių nuopelnai, didžiajam karui ištikus ir karui pasibaigus (14—20 pusl.). Rods, jis mini kiek plačiau tik Tėvynės. Mylėtojų Draugiją, apvainikavusią savo veiklą Dr. Vinco Kudirkos Raštų išleidimu. Juk net nepriklausomoje Lietuvoje dar neatsirado nei draugijos nei firmos, kurios drįstų tokiu pat užsimojimu patiekti mums Kudirkos raštų antrą laidą, o to musų atgijimo korifėjaus raštų reikalingi yra ir musų mokyklų jaunimas, ir inteligentija, ir sodžius. Kitų draugijų autorius nemini ir tiksliai daro, nes negi visad teisingai įvertinsi, žiurėdamas iš tolo, atstumo ir laiko atžvilgiais, o juk reikėjo taikytis ir prie siaurų nedidelės brošiuros teikiamų rėmelių. Autorius teisingai ir bešališkai pastebi, kad —

"Lietuvos kovose dėl nepriklausomybės Amerikos pripažinimas buvo dideliausios reikšmės, tas gi yra beveik išimtinai Amerikos lietuvių, musų brangių išeivių, nuopelnas, dideliausia jų savo Tėvynei parama. Ir jeigu ne didžiausios Amerikos lietuvių pastangos, ne jų milijonai, pasiryžimas, aukos, ne jų pralietas Vakarų fronte kraujas, Lietuvos nepriklausomybė mums butų nepalyginamai brangiau atsiėjusi. Šiame dideliame žygyje Amerikos lietuviai parodė save tikrais savo tautos, savo Tėvynės sunumis ir dukterimis."

P. Rusecko knygos tikslas ne tą pripažinimą išeiviams reikšti už jų Tėvynės meilę, darbingumą ir sumanumą. Jos tikslas sužadinti Lietuvos visuomenę, kad ji susirupintų savo tautos išeivių bukle, kad ji padėtų suvienyti viso pasaulio lietuvius, kad, to pasiekus, "sutvirtėtų ir visa musų tauta." Knygutė, kaip autorius pastebi savo "įvado žodyje," apima beveik visą užsienio lietuvių klausimo kompleksą ir jai lemta skinti kelią Draugijos ruošiamam spaudai "Metraščiui," o vėliau ir kitiems leidiniams užsienio lietuvių reikalais. Knygą sudaro šie skirsneliai: susirupinkime išeivybe; kitų tautų išeivybė; musų išeivybės pradžia; kryžiaus keliais; buvusių Lietuvos valdovų įnoriai; išeivybė žiemių Amerikon; dideli Amerikos lietuvių nuopelnai; didžiajam karui iškilus; karui pasibaigus; kiti musų išeiviai; išeivybė ir tautos išsilavinimas; išeivybės blogumai; kodėl pavėlavome; sužadinkime visuomenę; susiraskime ir susiskaitykime; už nepriklį. Lietuvos sienų 40% visų lietuvių; medžiagiški tautos ryšiai; kaip darbas organizuoti; steikime žemės ukio kolonijas; darbo nurodymas; išeivių globojimas; mokyklos išeiviams ruošti; lietuvių namai; vaikai ir jaunimas; neapsileiskime, bet ir kitų neskriauskime; viso pasaulio lietuvių diena; viso pasaulio lietuvių kongresas; senosios Lietuvos lietuviai; ko siekia D. U. L. R.; stokite į D. U. L. R. ir steikite skyrius.

Iš paskutinių skirsnelių matome, kad knygutė "Užsienio Lietuviai" yra propagandinis Draugijos leidinys, — taip ir reikia, gražus tikslai ir siekiniai turi buti propaguojami ir reklamuojami, joki graži idėja neprigijo žmonijoje be propagandos. Jei man butų leista, aš dar pridėčiau knygos gale D. U. L. R. statutą ir visas instrukcijas skyriams steikti; po to išplatinčiau tos knygos bent 100,000 ekz. visoje Lietuvoje ir užsieniuose, kad susidarytų visas tinklas kilnios draugijos skyrių, kurie siektų viso pasaulio lietuvių tautos vieningumo, kurie padėtų pasaulio lietuviams "ne tik išlaikyti savo kulturiškas, teisiškas, ekonomiškas ir kitas pozicijas, bet ir užkariautų naujas."

D. U. L. R. valdybą sudaro: pirmininkas — žinomas Lietuvoje visuomenininkas, buvęs Dr. K. Griniaus kabineto narys, adv. R. Skipitis; vicepirm. — O. Kairiukštienė, Užs. Reik. Ministerijos valdininkė; iždininkas Lietuvos Šaulių Sąjungos veikėjas V. Daudzvardas, sekretorius — ats. majoras P. Ruseckas; nariai — žinomas amerikiečiams prof. M. Biržiška, Trimito redaktorius J. Kalnėnas, Kauno ligonių kasos valdytojas K. Kasakaitis ir prof. kan. F. Kemėšis.

Kaip kiekvienas darbas, taip ir šis susilauks puolimų. Neseniai jau puolė vienas savaitraštis Amerikoje, įspėdamas amerikiečius, buk D. U. L. R. pasinešanti išnaudoti amerikiečius, rinkti jų tarpe aukas kolonijų steigėjams, ir patardamas ieškoti draugijai lėšų Lietuvoje, ne Amerikoje. To laikraščio puolami ir atskiri DULR valdybos nariai. Mums aišku, kad ir tas laikraštis, susipažinęs su entuziazmu, kuriuo draugijos valdyba dirba ir kuriuo Lietuvos visuomenė ją remia, arčiau patyręs draugijos tikslus ir jau atliktą darbą, nebandytų sudaryti visuomenėje nepalankią opiniją, bet, jei dar nedrįsta paremti gerą darbą, tai pasakytų — "palauksime ir pamatysime" ("Let's wait and see").

pasaulis smulkmenose

Skotijos kriminalistų gaudymo biuras, patiekdamas metinį savo raportą, praneša, kad viso per 1933 metus Skotijoje buvo areštuota 601 didieji kriminalistai. Jų skaičiuje buvo 560 vyrų ir 41 moteris. Tame skaičiuje įrašyta ir 8 svetimšaliai, kurie užrekomenduoti išdeportavimui. Tik nepasakyta, kokioms tautoms jie priklauso. Per metus laiko kriminalistų skaičius padaugėjo 61 asmeniu.

Tešo Pavlovič, 110 metų amžiaus našlys seniukas, iš Vitebsko kaimo, Jugoslavijoje, ruošiasi apsivesti su ponia Vesela Vaskrosvič, 106 metų amžiaus našle. Jiedu iš pat jaunystės mylėjosi ir ruošėsi apsivesti, tik ji nenorėjo laukti, o jis dėl kokių tai kliučių tuomet negalėjo jos vesti. Vėliau ji ištekėjo už pirmutinio jai pasitaikiusio vyro ir, kiek metų su juo pagyvenusi, liko našlė. Pavlovič vedęs paeiliui viso 5 žmonas ir dabar ruošiasi 6 vesti, nes, kaip jis pasakojo, pas jį apsilankiusiems laikraštininkams, — vyrui gyvenimas, neturint žmonos, esąs be jokios vertės. Tai bent seniukas!

Tautų Sąjungos statistikai Genegoje praneša, kad nuo 1932 iki 1933 metų įvairios valstybės ginklavimosi reikalams išleido 241 milijoną aukso dolerių, arba 48 milijonus svarų sterlingų, skaitant britų valiuta.

J. Butkevičius.

GARSIOJI OPERETĖ MŪSŲ KALBOJE

Lapkričio 25 d. Vienybės koncerte bus proga pamatyti ir išgirsti pirmu kartu musų scenoje labai visose šalyse mėgiamą komišką operą GRAŽIOJI GALATĖJA, kurios vertimą neseniai pagamino Pijus Bukšnaitis. Scenos mėgėjams šis veikalas labai patinka ne tik dėl Franz von Suppe švelnios ir labai linksmos muzikos, bet ir dėl be galo komiško turinio. Mat, veikale vaizduojamas dar pagoniškosios Graikijos skulptorius, padaręs iš akmens tokią gražią statulą (figurą) vardu Galatėja, kad ją pamilo daugiau, negu gyvą panelę. Deivė Venera pasigailėjo to meilužio ir Galatėją atgaivino, kuomet atsirado moderniškas turtuolis žydas tos Galatėjos pirkti. Akmeninė panelė Galatėja nelabai linksta prie ją padariusio skulptoriaus, nei prie turtuolio žydo meilės: jai patinka jaunas skulptoriaus tarnas. Iš to susidaro labai įdomi ir pašiepianti komedija, kuri tęsiasi per visą veikalą, kol užsirustinusi deivė Venerą vėl paverčia Galatėją į akmeninę statulą.

Veikalas bus vaidinamas Arcadia Hall, Brooklyne. Bilietai parsiduoda jau dabar po $1.00, 75c. ir 50c.

MIRĖ BROOKLYNIEČIO MOTINA

Spalių 1 d. Jonišky mirė brooklyniečio Juozo Ginkaus motina Barbora Bagdoniutė-Ginkuvienė, susilaukusi gražaus amžiaus — 72 metų. Paliko tris sunus ir penkias dukteris.

STAMBIAUSIAS AGENTAS

Kiekvienos laidos Vienybės daugiausia parduoda Pr. Narvydas, 118 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Mortgedžiams Pinigai . . .

Apribotos paskolos pirmiems morgedžiams ant dabar gyvenamų namų.

Prieinamos kainos — be apmokamo atnaujimo.

Įsteigta 1895 — Turtas $52,000,000 — ROOSEVELT SAVINGS BANK — 1024 Gates Ave. ties Broadway, Brooklyn

J. Vaitulionis, D. C.
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

MOT. LAUKUS
Fotografas

214 Bedford Ave.
Brooklyn
Telefonas:
Evergreen 8-3540
Geriausia Studija Brooklyne
Ateikite Persitikrinti

NOTARY PUBLIC
Tel.: NEwtown 9-4464
A. VALANTIEJUS
GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS IR ABELNA APDRAUDA
54-41—72nd STREET,
Maspeth, N. Y.

VILNIAUS PAGROBIMO MINĖJIMAS

Newark, N. J. — Spalių 7 d. vakare, lietuvių šv. Jurgio D-jos salėje buvo masinis lietuvių susirinkimas, bendromis jėgomis atitinkamai minėti Vilniaus pagrobimą. Programą atidarė Bendro Newarko Lietuvių komiteto pirmininkas p. V. Ambrazevičius, pakviesdamas šv. Cecilijos chorą, kuris vadovaujant p. A. Staničauskui sugiedojo Lietuvos ir Vilniaus himną. Kalbėtojai buvo: dr. M. J. Vinikas iš New Yorko ir Amerikos red. Kazys P. Vilniškis iš Brooklyno. Taipgi kalbėjo vietiniai: kun. I. Kelmelis ir A. S. Trečiokas. Visų kalbos atitiko Vilniaus pagrobimo programai.

Po kalbų p. K. P. Vilniškis perskaitė rezoliucijas Vilniaus ir Klaipėdos reikalais, kurias susirinkusieji vienbalsiai priėmė.

Išlaidas padengti buvo renkamos aukos. Aukavo šie: po $1 — Vincas Boreika, S. F. Gudas, J. Kralikauskas, V. Ambrazevičius, A. S. Trečiokas, kun. I. Kelmelis, D. Janulis ir J. Garolis. Viso $8.00. Smulkių surinkta $5. Iš viso gauta $11.00.

Nutarta paskelbti per lietuvių spaudą šitokias rezoliucijas:

Užuojauta vilniečiams

Atsižvelgiant į tai, kad nuo dienos, kada lenkai klastingai pagrobė Lietuvos sostinę Vilnių, iki šiol visame Vilniaus krašte lenkai persekioja, kankina ir dažnai žudo lietuvius; uždaro jų mokyklas, prieglaudas ir švietimo organizacijas, mes Newarko ir apylinkės lietuviai susirinkę paminėti 14 metų Vilniaus pagrobimo sukaktį, griežtai smerkiame lenkų vandališką elgesį, o broliams lietuviams okupuotoje Lietuvoje, kenčiantiems lenkų priespaudą, reiškiame savo brolišką užuojautą. Kartu pasižadam budėti jusų išvadavimo sargyboje ir linkime ištvermės sulaukti valandos, kada teisės kardas sutrupins nelaisvės retežius ir išlaisvins musų sostinę Vilnių.

Klaipėdos reikalu

Amerikos lietuviai nemažai moraliai ir materialiai gelbėję Lietuvai kurtis, negalėjo suprasti Lietuvos vyriausybės elgesio vokiečių atžvilgiu Klaipėdoje, kurioje jie varė akiplėšišką, pragaištingą Lietuvai vokišką politiką. Bet Amerikos lietuviai su dideliu džiaugsmu sutiko pirmą žinią, kad teisingą ir griežta Klaipėdos gubernatoriaus p. Navako ranka sudraudė išdidumu sergančius Vokietijos fanatikus ir privertė juos pildyti krašto įstatymus.

Mes, Newarko, New Jersey ir apylinkės lietuviai, susirinkę masiniam susirinkime lietuvių šv. Jurgio draugijos salėje, 1934 m. spalių 7 d. sveikiname Klaipėdos krašto gubernatorių p. Navaką už jo žygį Klaipėdos krašte ir linkime drąsos ir ištvermės kovoje su vakarų hunais už Lietuvos krašto gerovę.

Po tokiomis rezoliucijomis pasirašė Newarko ir apylinkės Liet. Bendro Komiteto nariai: V. Ambrazevičius, pirm.; S. F. Gudas, ižd.; ir A. S. Trečiokas, sekretorius.

Pasirendavoja
IŠNUOMUOJAMI
3—4 ir 5 kambariai su maudynėms. naujai išdekoruoti dažais, naujos kombinacinės sinkos (plautuvai).
440 Chauncey St., arti Broadway
Telefonas APplegate 7-3849
(82-83)

GERA PROGA ATLANKYTI LIETUVĄ

Atlankykime Lietuvą rudens ir žiemos metu. Mes paprastę važinėti tik vasarą, bet rudens ir žiemos metu retai kuris važiuojame atlankyti savo gimtąją šalį ir pamatyti savo gimines. O kaip tik rudens ir žiemos metu Lietuvos kaime, ar miestelyje, ar mieste yra daugiau įdomybių; geriau galime pasižiurėti į ukininkų ir darbininkų gyvenimą, jų darbus, apsiėmimus ir kitus visus dalykus. Kaune, musų laikinoj sostinėj Lietuvos operą, dramą ir kitas kulturiškas ir tautines pramogas ir t. t. Ir kad tą viską pamatyti ir Lietuvos — Europos — gyvenimu pasidžiaugti, laivų linijos numažino laivakorčių kainas. Pavyzdžiui, keleiviai turistai, važiuojantieji tarp spalių 22 d. šių metų ir iki 1935 m. balandžio 30 d. moka už "round-trip" (nuvažiuoti ir sugrįžti — New Yorkas — Klaipėda ir Klaipėda — New Yorkas) turistų klasėje (buv. II kl.) $162.00, o trečioje klasėje $130.00 (tax'ai primokami atskirai). Su šia "round-trip" laivakorte galima Lietuvoje buti 15 dienų, bet jei laivo į Ameriką negalima gauti išbuvus 15 dienų, tai galima palaukti kito laivo.

Geriausia musų tautiečiams važiuoti gruodžio mėnesį, tai Lietuvoje pas saviškius galima bus praleisti Kalėdų ir Naujų Metų šventes; už du šimtus su virš dolerių, su laivakorte, galima pamatyti Lietuvą, atlankyti gimines ir pamatyti, kaip jau aukščiau minėjau, Lietuvos operą, dramą ir kitas pramogas.

Tokia kelionės pigi proga retai pasitaiko. Reikėtų ja pasinaudoti.

Dėl platesnių žinių ir informacijų kreipkitės į Vienybės agenturą, arba į savo vietos agentą, Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos narį.

J. Sekys.

LIETUVIŲ IR ESTŲ RANKDARBIŲ PARODA NEW YORKE

Baltijos valstybių santarvės sumanymas buvo tik ruošiamas, o štai, jau ir pirmieji vaisiai to susitarimo, kuris buvo pasirašytas Genevoje š. m. rugsėjo mėn. 12 d., pasirodė.

Geriausioje New Yorko krautuvėje: B. Altman and Company department store, Cor. 5th Ave. & 34th St., New York City, atidaroma pirmoji Baltijos valstybių liaudies dirbinių paroda. Parodoje dalyvauja tik lietuviai ir estai. Latviai prisidės vėliau.

Parodos atidarymas 1 val. po pietų spalių 22 d. specialiai įrengtuose kambariuose pas B. Atman and Company.

Atidarymo metu gries lietuviška muzika. Svečius pasveikins B. Altman & Company atstovas. Atidaryme dalyvaus Lietuvos Genegalinis Konsulas Žadeikis su žmona, vietinės lietuvių kolonijos organizacijų atstovai, ir keletas New Yorko žymių žmonių.

"Lietuvių Diena" ten pat spalių 27 d.: bus dainos, šokiai, muzika, Gen. Konsulo kalba.

Parodoje bus parodyti puikiausi lietuvių rankdarbiai: audiniai, mezginiai, medžio dirbiniai, gintarai, paveikslai ir t. t.

Amerikos lietuviškam jaunimui ypač rekomenduojama parodoje atsilankyti, kad pažinti savo tėvų kraštą iš gerosios pusės.

Paroda tęsis dvi savaites.

SLA PILD. TARYBA BAIGĖ POSĖDŽIAVIMĄ

Antradienį išsiskirstė SLA Pild. Taryba, posėdžiavusi nuo spalių 11 d. centro raštinėje New Yorke. Dalyvavo visi nariai. Aptarta visi organizacijos reikalai. Minėtinas tik tarimas apie centro raštinės kėlimą iš New Yorko į Pennsylvaniją, dėl kurio jau pradėjo kilti kuopose neramumų. Taryba, turėdama galvoje Detroito seimo nutarimą kelti centro raštinę iš New Yorko tik tada, kai bus patogus ir tinkamas laikas, nutarė palikti centro raštinę New Yorke, kol tas patogus ir tinkamas laikas ateis.

Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje, Inc. metinis suvažiavimas

LLASA, Inc., metinis suvažiavimas bus spalių 19 ir 20 d. d. Vienybės patalpose, Brooklyn, N. Y. Kiek girdėti, suvažiuoja visi Sąjungos nariai, net iš Chicagos, Detroit, Cleveland ir kitų vietų. Suvažiavę agentai apsvarstys ir išdirbs ateinančių metų ekskursijų planus, nustatys jų datas ir išplaukimus. Vasaros metu 1935 m. Lietuvoje bus keletas žymių pramogų, taipgi SLA metinė į Lietuvą ekskursija, tai lietuviai agentai stengsis savo tautiečiams keleiviams visais galimais budais pagelbėti, kad jų kelionė ir visi kiti su turizmu susiję reikalai but tinkamai aprupinti.

Po agentų suvažiavimo, Vienybėje bus paskelbta agentų nuveikti darbai.

Sekretorius.

TARKA!

Tautininkai, vienykitės!

Tarka gavo šitokią telegramą:

"Tautininkai visų kampų, vienykitės, o kad negalit — tverkit kuopas uždegt pasaulį iš keturių kampų!

Šventakuprių Štabas."

Auksas ir žodis

Yra žmonių, kurių žodis — auksas (advokatai, žurnalistai), taip pat yra žmonių, kurių auksas — žodžiai (pagyrunai)...

Arėjas Vitkauskas.

Organizuojasi draugija uždegti pasaulį

Dabar, per paskutinius 4—5 metus, priviso visokių labdarybės draugijų su visokiais vardais. Dėl svieto gelbėjimo ir pagerinimo renka aukas, kad negalima nei apsiginti.

Todėl ar nebutų gera sutverti tokią draugiją iš daug šimtų vyrų ir moterų, o susiorganizavus — uždegti šitą pasaulį iš keturių kampų, kad neliktų nei vienos gyvybės. Tada tegul tveriasi naujas svietas, arba tegul ir taip pasilieka — tai mums negalvoj.

Per daugelį metų visokių partijų lyderiai žadėjo mums rojų ant žemės, o vietoj rojaus įvyko pragaras. Iš tų jų pastangų niekas neišėjo, kaip, palyginti, iš antrojo skridimo. Todėl, jeigu mes iš tikrųjų norime buti labdariais, turime atvirai pasakyti, kad nė vienas neturime dolerio ir negaunam jo pasiskolinti, nė skolų negalime atiduoti; kalėjimai pilni žmonių nuo 1 iki 100 metų kankinasi; ligoninės, prieglaudos, beprotnamiai pilni ir visi kenčia. Todėl šių kančių užbaigimui uždegsime pasaulį ir išlaisvinsime visus... Juk vėliau ar anksčiau vie tiek tuo baigsis.

Visų pritariančiųjų prašome kreiptis pas Tarkos dženitorių.

Draugija U. P.

LAIŠKAS SU PINIGAIS

Neseniai čia vienam radio vadovui atėjo laiškas su pinigais ir pasveikinimu. Laiškas birbia taip: "Gerbiamas naunseriau! Čia siunčiu tamstai penkinę ir prašau pagarsint ir pasveikinti. Aš, Ona ir mano dvi dukterys sveikinam tėvą Jokubą, kuriam sukako jau du metai, kaip mirė. Daugiau tai jus patys sudiktuokit, kaip geriau, o pabaigoje pagrajink jam maršą." Aš manau, ji neprašė prajint jam Funeral March todėl, kad Jokubas jau seniai palaidotas. Matote, labai geras pavyzdis kiekvienai našlei, kurios vyrelis čia budamas atiduodavo jai visus pinigus ir už kurio gyvybę, žinoma, gavo gerą didelę apdraudą (inšiurena), o daugiau jo neatsimena. Vargšas vyrelis gal kur nors dervos katile verda, o boba čia sau užia su kitu. Kodėl neatsiųsti į radio stotį pasveikinimą už porą ar trejetą dolerių ir pagrajint jam suraminimo polkutę? Daug lengviau jam butų ten katile sėdėt. Seniau užpirkdavo pamaldas, kurias ne visi girdėdavo. O dabar jau per radio viskas girdima, nors ir pragare butų. Mat, radio gerai padaryti ir toli neša.

Ku Ku.

Patarlės papildymas:

Ne tik — pigi mėsa šuniui, bet ir — pigus šuo mėsai (tetinka)...

* * *

Višta — kad ne jos galva, butų poetas: juk taip pat dvi kojos, sparnai (skristi į Parnasą).

TAUPYKITE PAŠTU
BANK by MAIL • BUSHWICK SAVINGS BANK
ESTABLISHED 1873
GRAND ST. at GRAHAM AVE., BROOKLYN
Write For booklet

LEGAL NOTICES

NOTICE is hereby given that License No. RL 1049 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 774 3rd Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings., to be consumed on the premises.
KOSTANTAS VAITELIS.
774—3rd Ave., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda

PARSIDUODA BIZNIS
Labai geroje vietoje ir puikiai įrengtas biznis Bar and Grill su leidimu iki birželio 30 dienos kitų metų, parsiduoda už prieinamą kainą.
M. I. TULABA,
148 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA NAMAI
Dviejų šeimynų 13 kambarių su dviem "Sun Parlors," maudynėmis, už pakaliniais miegamais kambariais, garo šildymu, įvažiavimu. Parsiduoda labai pigiai. Savininkas gyvena viršuj.
436 Drew Ave., City Line.
Nuvažiavimas 5c.
No. 124 (83)

Telefonas: Evergreen 7-7770
PAUL GUSTAS
LIETUVIS GRABORIUS
Senai dirbas graborystės profesijoje ir Brooklyno apielinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarnauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.
Veltui chapel šermenims
Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms
Šaukite dieną ar naktį
423 Metropolitan Ave
Brooklyn, N. Y.

A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)
Tel.: Stagg 2-4409

402 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokyliams

Paramount Coffee Shop

K. Pranskevičius
(Savininkas)
216 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Musų maistas visada šviežias
Patarnavimas Mandagus
Apsilankiusius Tautiečius Patenkinsiu

NOTARY PUBLIC
Telefonas: STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai. Nuliudimo valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas yra užtikrintas ir už prieinamą kainą.

GERIAUSIOS RUSIES ANGLYS
Daugiau kaitros už jusų pinigą. Jusų kaimynai naudoja Tru-Ember Coal Co. anglis ir patenkinti. Kodėl jums nepasekti jų pavyzdžiu.

TRU - EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Tel. CHelsea 3-9740
RESTAURANAS
POVYLAS SAMULĖNAS, sav.
Gamina skanius ir sveikus valgius. Skaniai pavalgius, galima ir išsigerti, alaus , ar dektinės. Lietuviai kviečiami. Mandagus patarnavimas.
Atdara nuo 5 val. ryto iki 12 val. nakties
763 WASHINGTON STREET, NEW YORK, CITY

SUTVARKYKITE SAVO VANDENTIEKĮ IR ŠILUMĄ DABAR
Užmokėkit nauju valdžios Housing Planu smulkmenas ir formalumus atliksim mes
SALDUKAS IR PLATZ
(LAISNIUOTI PLUMERIAI)
Pertaisymai ir pataisymai mus specialybė
Darbas ir medžiaga garantuota
Mes taip pat parduodam ir įrengiam
OIL BURNERS — GAS RANGES — ŠALDYTUVUS

Kreipkitės:
SAVAGE & PLATZ
994 MADISON STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. GLenmore 5-8733

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC
Juozas Levandauckas
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.
Ateikite ir Persitikrinkite
107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

OPERETĖS CHORUI REIKIA DAUGIAU VYRŲ DAININININKŲ

Operetės choras kviečia visus jaunus vyrus ir merginas prisirašyti prie Brooklyno Operetės choro. Choras yra pasižymėjęs operečių ir aplamai muzikališkų veikalų vaidinimu ir geru dainavimu. Taip jau nekartą suvaidino ir šiaip scenos veikalų.

Šią žiemą choras ruošiasi smarkiai dirbti ir dėl to nori sudaryti dvigubai didesnį chorą. Mylinčiam dainuoti lietuviškam jaunimui labai gera proga išmokti muzikos ir dainavimo.

Įsiregistruoti į chorą reikia ateiti penktadieniais, 8 val. vakare, Piliečių klubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

NAUJAS MENININKAS

New Yorko Diller's Quaile School of Music jau antri metai mokosi jaunas lietuvis A. Raišys iš Lawrence, Mass. Nors jaunas muzikantas jau dabar labai gabus smuikininkas, bet čia jis mokosi dar bendros muzikos ir kompozicijos pas profesorius Harold Bauer, Miss Diller, Miss Nichols ir kt.

Smuikavimo lekcijas duoda p. Raišys savo kambariuose 87 St. Marks Place, New York, taip pat lankosi ir į namus, jei kas reikalauja privačių lekcijų.

Šis talentingas muzikas mielai apsiėmė smuikuoti ateinančiam Vienybės koncerte lapkričio 25 d. Arcadia Hall, Brooklyne.

GRĮŽO IŠ SEIMO

Brooklyno veikėjai A. Povilanskas, dr. Vencius, J. J. Šlikas, J. Valaitis, Z. Vitaitienė, D. Klinga, J. Sagys, V. Vyšnius, P. Pusnikas, V. Mučinskas, O. Šlikienė, K. R. Jurgėla grįžo iš tautininkų seimo, buvusio Clevelande spalių 13 ir 14 d. d.

Į Vienybės vajaus kontestą įsirašė p. Charles Kulas, 18 Wilkins Ave, Albany, N. Y.

MEDŽIOJA

Brooklyno veikėjai Dr. Waluk, Dr. Message, Vienybės pirmininkas B. J. Schegaus ir rėmėjas Wm. Shedlow išvažiavo į Adirondacks kalnus medžioti visai savaitei. Girdėt, kad medžioklė gerai sekasi.

Kriaučiuno benefisas

Brooklyno scenos veteranas Kazys B. Kraučiunas (yra čia ir kitas Kazys Kraučiunas, tik be B viduryje) rengia pats sau benefisą dvidešimts penkių metų scenos darbuotei minėti. Tas minėjimas įvyks Labor Lyceum lapkričio 4 d. Bus vaidinta originalė drama "Laimė iš svetur," vaizduojanti paprusio lietuvius spaudos draudimo laikais. Dramoje dalyvauja beveik visi musų scenos veikėjai: Vitaitis, Šteinys, Venys, Stankus, V. Bukšnaitis ir daug kitų. Be dramos bus dar koncertinė programa ir balius.

Vakaro programos didoka knyga jau dabar dalinamana ir bilietai pardavojami.

NAUJAS SALDAINIAMS GAMINT PROCESAS JAU IŠRASTAS

Loft korporacija, operuodama didžiausią pasaulyje saldainių dirbtuvę, turėdama savo krautuves, sėkmingai bando daryti perversmą saldainių pramonėj.

Ši kompanija jau garsi 40 m. del to, kad teikia savo klientams aukštos rušies produktus žemomis kainomis. Tos kompanijos laboratorijos seniau ir dabar nuolat bando įvairius naujus budus, mintis, metodus pateikt kas mėnuo 40 milijonų pirkėjams puikiausios rušies produktą, kaip galint žemomis kainomis.

Nuolatiniai eksperimentai surasti ką nors tokio geresnio ir įdomesnio, davė progos Loft kompanijai rasti ypatingą budą pagaminti saldainius be gliukozo, ir tik su grynu nendrių cukrum.

Lofto kompanija dar nėra nusistačiusi ar verta šį naują išradimą leisti kitoms kompanijoms vartot ar pasilikt išimtinai sau ir Lofto krautuvių klientams. Šis išradimas yra didelis žingsnis pirmyn Lofto organizacijai., ir negali buti abejonės, kad išradimas žymiai padidins Loft saldainių pardavimą.

Jau paduotas prašymas užpatentuot visus naujus procesus. Be to, kompanijai daug kainavo pertaisyti didžiausias Lofto dirbtuves, taip, kad Loft saldainiai nuolat plauktų pirkėjams ir kad produktai visuomet butų švieži ir apsaugoti nuo pradžios iki galo ventiliuotuose kambariuose, kur temperatura per 24 val. pasikeičia nedaugiau, kaip vienu laips.

Puikiausios kakao pupos kepamos ir malamos labai atsargiai milžiniškuose plieno maluniuose, taip smulkiai, kad šokolado apdengimas jusų burnoj sutirpsta. Visi šie pagerinimai yra tik Loft proceso dalis, kuri teikia vartotojams nepaprastai skanų produktą.

Nepaprastas vaizdas matyt, pagaminant per 8 val. virš 100.000 dėžučių saldainių, net dėžutės per tą laiką padaromos ir pristatomos prie pakavimo stalų tiesiog nuo mašinų, jos švarios, sausos.

Del Loft saldainių aukštos, geros rušies, jie darosi populiariški visose žmonių klasėse, kurie supranta, kad Loft saldainiai tikrai gryni ir neužsimoka brangiai mokėt už saldainius, kurie supakuoti į perbrangias dėžutes.

Lofto tikslas yra, pasinaudojant nauju procesu, pagerint saldainių rušis ir padaryt dėžutę paprastą, nebrangią, bet švarią ir gražią. Kompanija užlaiko specialį tyrinėtojų štabą, kurių tikslas yra padidint Loft saldainių rušies vertę, o skelbiant visuomenei pabrėžti faktą, kad visi saldainiai atrodo vienodi. Bet didelis skirtumas jų gaminimo, užlaikymo ir pristatymo vartotojui procesuose.

Svetimšalių Laikraščių Redaktoriams Vaišės

New Yorko svetimų kalbų laikraščių redaktorius nesenai vaišino Loft korporacija savo patalpose. Po pietų svečiams buvo parodyta visa dirbtuvė.

New Yorke skaitoma apie 2 mil. 200.000 ateivių gyventojų, kurių tarpe Loft pradėjo pamokinančią kampaniją apie grynus saldainius.

Per 30 svetimų kalbų laikraščių šią savaitę rašo apie veikimą Lofto dirbtuvėj, o ypač apie ten užlaikomą švarumą.

Saldainiai daromi be taukų ir tik aukštos rušies vaisiai, riešutai ir kitų maistingų produktų.

Redaktoriai dėmėjo, kad Lofto dirbtuvėse nepaisoma dirbančiųjų tikyba ar tautybė: tik gabumas ir mokėjimas įvertinti darbą.

Į 5 Metus Saldainių Prekyba Pasidvigubino

Nuo 1929 iki 1934 m. Loft saldainių pardavimas dvigubinosi.

Tas rodo, kad jungiant produktų grynumą, gerumą ir žemas kainas su energingu skelbimu, gali padidint biznį sunkiausiais laikais

Vedant biznį Charles G. Guth, prezidentui, per 5 metus skelbimai laikraščiuose nuolat buvo matomi ir žodis *"LOFT"* virto sinonimu aukštos rušies ir žemos kainos gvarantuoto šviežumo saldainiams. Didžiausios domės skiriama, kad pirkėjai gautų saldainius taip greit, kaip išleidžiama iš dirbtuvės. Dėžės aklinai uždaromos tuoj sudėjus saldainius ir užlipdoma paauksuotas ženklas: *"Apsaugojimo ženklas. Lofto tikrai gryni saldainiai, padaryti be gliukozo."* Tas apsaugoja nuo klastavimų ir užtikrina tyrumą.

Viena Saldainių Kompanija Parduoda, Kiek Keturi Šimtai Kitų

Šioj šaly turim 988 saldainių dirbtuves, veikiančias sulig saldainių dirbėjų kodos. Surasta, kad korporacija Loft parduoda tiek savo pagamintų saldainių, kiek bendrai parduoda visos kitos 987 saldainių dirbtuvės.

Darbininkų skaičius Loft dirbtuvėse nuo 1929 m. pasidvigubino. Tikrumoj, dirbtuvių algų išmokėjimai nuolat didėjo.

Daug miestų ir valstybių prašė, kad ši bendrovė įkurtų savo skyrius pas juos. Paskutiniais trimis metais kai kurios brangios patalpos uždarytos ir įkurta parankesnės krautuvės geresniam išdalinimui Loft saldainių

SKANUS
SPECIALŲS SALDAINIAI

PIENO ŠOKOLADAS
Loft CORDIAL FRUITS

Saldžių vaisinių—vyšnių, ananasų, žemuogių, persikų, citrinų, griušių, obuolių — sultingų, padažytų grietinėj ir aplieti garsiuoju Loft Briacliff pieno šokoladu
Tikra 80c. sv. rušies vertė
SPECIALIAI
44¢
80c. Už Svarą Rušis

O, KOKIS SKIRTUMAS!
KADA SALDAINIAI PADARYTI BE GLUKOZO!

Loft TIKRAI TYROS CANDIES
PAGERINIMAS YRA PROGRESAS

Musų naujas tyro cukraus procesas tai didžiausia paskutinių metų pagerinimas saldainių darymui.

Mes visuomet darėme grynus saldainius—geriausius kokius tik mokėjome. Musų daromi be glukozo saldainiai tikrai įdomus ir viliojantys savo maloniu skanumu.

Jus pamėgsit Loft saldainius geriau, negu kada pirmiau.

Štai, Ką Autoritetai Sako apie GLUKOZĄ:

U. S. Pharmacopoeia, *pusl. 178, rašo:*

"Produktas gaunamas iš nepilnai atskiesto krakmolo."

WEBSTER'S INTERNATIONAL DICTIONARY, *pusl. 1067 (1934):*

"Šviesus nesustingstantis sirapas gaunamas iš nepilnai atskiesto krakmolo (paprastai virinamo su atskiesta rugščia), susidaras iš maltozo, dekstrino ir dekstrozo; maišomasis sirapas; krakmolo sirapas."

MR. ALFRED W. McCANN, savo knygoj "VALGYMO MOKSLAS," *pusl. 300, sako:*

"Glukozas, kaip priemaišas, yra denaturuoto maisto simbolis; jo perviršis daugumoje Amerikos šeimynų sukelia įvairias ligas."

Šis Ženklas Jusų Apsauga

SEAL of PROTECTION
Loft REALLY PURE CANDIES
MADE WITHOUT GLUCOSE

Jus Apsaugoti Pirkę Loft Saldainius

SVARBI GVARANTIJA

Jei kada jus valgėte geresnius saldainius už dvigubą kainą, tai grąžinkit tuščią dėžutę, o Loft sugrąžins jusų pinigus. Taip elgias Loft!
Prezidentas
CHARLES G. GUTH.

GERI SALDAINIAI
Už Nedidelę Kainą

Loft Šokoladu Apdengti Cremo PEPPERMINTS
Šokoladinė pluta lygi, švelni ir gryna—vidurys pusiau skystas saldus, su geriausiomis šaltmėtėmis.
SPECIALIAI
24¢
60c. Už Svarą Rušis

Loft SENOVIŠKI MOLASSES CANDIES
Tikri senoviški sirapo saldainiai, daryti iš atviram katile virto puikiausio sirapo. Geresnio nėra. Vaikai gali valgyt kiek nori!
SPECIALIAI
24¢
Full Pound. 50c Quality

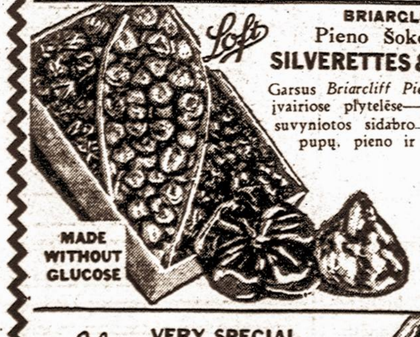

Loft BRIARCLIFF Pieno Šokolado SILVERETTES & WAFERS
Garsus *Briarcliff Pieno Šokoladas*, įvairiose plytelėse—kai kurios suvyniotos sidabro popieroj. Iš pupų, pieno ir grietinės.
SPECIALIAI
39¢
80c. už svarą Rušis

Loft VERY SPECIAL ŠOKOLADAI
Puikus įvairumas centrų rušies, tikėkitės rast 80c. iki $1.00 sv. rušy. Apdengti švelniu Lofto Šokoladu
SPECIALIAI
44¢
80c. už svarą rušis

Loft PEKANINIAI HONEY BUNS
Padarytį pagal slapto Lofto receptą. Veik kaip keiksas—puikių miltų, kiaušinių, sviesto, razinkų, cinamono ir šviežių pekano riešutų. Aplieta medum.
SPECIALIAI
29¢
Dėžutėj
Verta 50c.

Loft GARSUSIS DUNDEE CAKE
Pagal garsuji skotų receptą. Tai yra lengvų vaisių keiksas. Daug vaisių, riešutų, sviesto, kiaušinių ir grietinės. Gausiai apibarstyta lukštentais pekano riešutais.
SPECIALIAI
29¢
Dėžutėj
Verta 50c.

KITI LOFT

Grietinės vyniotos Karmelės 60c. Rušis. Visas Svaras	34¢
Šokoladu dengtos Thyn-Mints 60c. Rušis. Visas Svaras	34¢
Pieno šok. kokoso Royals 80c. Rušis. Visas Svaras	39¢
Briarcliff rinktini Šokoladai $1.00 Rušis. Visas Svaras	69¢
Šokolado Itališki Kremai 60c. Rušis. Visas Svaras	24¢
Šokoladuoti Žiemriešučiai 50c. Rušis. Visas Svaras	24¢
Naminis rankius De Lux 80c. Rušis. Visas Svaras	44¢

SPECIALAI

Loft PUSĖS SVARO DEŽĖS
2 for 25¢

Šokoladinė Pekano Vata	13¢
Naminiai Peanut minkštimai	13¢
Švieži koko riešutų bučkiai	13¢
Senoviškas Danų Šokoladas	13¢
Šviežiai kepti surus Peanuts	13¢

Rankius per 50 rušių gardžių Loft saldainių sudėtų į pusės sv. dėžutes čia pat ant krautuvninkų stalų

Loft Garsus Dideli 3
1 sv. Klubo šokolado ir bonbon
1 sv. Šokolado maršmaliniai pekano kvadratai
1 sv. Šokoladuotos plantacijos
Visi 3 už 99¢ vertė $1.50

Loft Jaunieji Dideli 3
1 sv. Grynos gumos saldainiai
8 unc. Fifth Ave. rinktiniu šokoladėlių
8 unc. šokl. karmelių
Visi 3 už Vertė 79c. 49¢

Loft Šviežį Koko BON BONS
Konfituros pažiba trintų koko riešutų vidurys, nendrių cukraus ir ir grietinės gryno prancuzų Bon-Bon kremo lukšte-Vanila, šokolado, medliepio ir žemuogių skonis
SPECIALIAI
34¢
60c. už svarą Rušis

Loft Brazilų Riešutų BUTTER CRUNCH
Skanus trapus su riešutais plytelės, vidurys iš nendrių cukriaus ir sviesto, uždengtas su Briarcliff pieno šokoladu ir su kapotais brazilų riešutais—retas skanėsys
SPECIALIAI
39¢
80c. Už Svarą Rušis

Loft Pieno Šokolado ROASTED ALMONDS
Šviežiai uždengti Kalifornijos migdolų riešutai—kepti svieste, trapus, geltoni—uždengti Lofto švelniu, tyriu pieno šokoladu.
SPECIALIAI
44¢
$1. už svarą rušis

Loft Minkštų Riešutų BRITTLE
Geri, švieži minkštieji riešutai, tinkamai kepti, užtektinai sirupo ir sviesto. Verta daugiau kaip dvigubai šios kainos.
SPECIALIAI
24¢
50c. Už Svarą Rušis

Loft Pieno Šokolado CORDIAL CHERRIES
Kada jus kandate šį puikų saldainį, ir paragaujat jo saldų skystimą, kuriam mirksta raudona vyšnia Briarcliff pieno šokolado lukšte—jus žinot, kad valgot saldainius de luxe.
SPECIALIAI
44¢
80c. už svarą rušis

Loft Šokoladu Apdengti FRUITS AND NUTS
Konservuoti ananasai, vyšnios, fygos daktilės, aprikotai ir daug kitokių konservuotų vaisių. Taipgi migdolai, brazilų riešutai, filbertai inkstiniai riešutai—vis storai apdengti Lofto šokoladu.
SPECIALIAI
59¢
$1. už sv. rušis

Loft Tyri Puošnus Kietieji Saldainiai
Šie saldainiai išrodo lyg sidabriniai, auksiniai, ar šilkiniai. Įvairaus skonio viduriai. Labai skanus vaikams ir užaugusiems. Jie daug gardesni ir gražesni, negu išrodo.
SPECIALIAI
34¢
60c. už svarą rušis

Mes Mylime Vaikučius
NUVESKITE MAŽUOLIUS į bet kurią Loft krautuvę, kur gaus tie angelukai po Lofty Pop buterskočą. Ar pirksite, ar ne, bet vis tiek užeikite; Lofto krautuvės visus mielai priima.

186 Loft Krautuvių Jumis Teisingai Aptarnauti